

ARTUR DESKA

Misjonarz powołaniem którego była służba ludziom

ARTUR DESKA

Misjonarz powołaniem którego była służba ludziom

УДК 94(477.83-21)(092)(=162.1)”20”
D-46

D-46 Artur Deska. Misjonarz powołaniem którego byla służba ludziom : Дрогобич. 2025. 116 с.

У книзі вміщено спогади про життя і діяльність передчасно померлого Артура Дески (17.10.1964 – 29.07.2024). Збірник розраховано на тих, хто його знав, хто чув про нього, а ще радше на тих, хто прагне запізнати цю особистість – Людину-волонтера, великого Поляка, який залишив глибокий слід у свідомості багатьох українців.

УДК 94(477.83-21)(092)(=162.1)”20”

© «Коло», 2025

Посмертна згадка про великого Поляка,
який залишив глибокий слід у свідомості багатьох

КІЛЬКА СЛІВ НА ПОЧАТОК

Ми живемо в епоху маргіналізації універсальних моральних стандартів людини. Такі цінності, як свобода, честь, гідність, толерантність, доброта і допомога ближньому вже не є важливими в людському суспільстві. Дедалі більше жадібність, ненависть, жорстокість, зухвалість, тупість, корумпованість захоплюють людські взаємини.

Ця невелика книга про Людину задумана у великій простоті. У неї немає іншої мети, крім ще раз переконати читачів, що є ще люди, які своєю безпрецедентною самопожертвою, що межує з одержимістю, хочуть змінити на краще цей світ.

Таким був Артур Деска, якому через згадки очевидців віддаємо найвищий пошанівок і подяку за безприкладну твердість і непохитність слідуванню законам Божим в допомозі людям.

Зізнаюсь: моє знайомство з Артуром у 2002 році було непростим. Бізнесмен, який прибув в Україну з метою розвитку сумнівної справи, пов'язаної зі створенням корпоративного пенсійного фонду, щонайменше в моїх очах виглядав підозріло. Та ще маючи негативний досвід спілкування з поляками, які негативно реагували на все, що пов'язано з Україною підсилювали мої підозри.

Минуло небагато часу, і Артур відмовився від бізнесових амбіцій. Він став на шлях доброчинності, слідував своїм переконанням, які нуртували в його свідомості з раннього дитинства. Ми міцно здружились і всі 20 років йшли поруч.

Перші наші дискусії стосувались поглядів Артура на суспільно-політичні події в Україні. Він помилково переносив польський шлях розвитку на український ґрунт. Його вигуки: «Як так, вони ж одягли вишиванки, а поводяться так негідно!» стали постійними. Врешті зрозумів, що Україна зі своїми проблемами не є Польщею, і потребує виховання нового покоління.

Від самого початку Артур вирішив створити таку інституцію, як волонтаріат, і розпочати зміни.

До речі, слово «волонтер» у широкий ужиток ввів саме він, ще 2003 року. Це була гігантська праця. Літні табори в Україні, сотні дітей вирушали в кращі літні відпочинкові осередки в Польщі. Молодь з усієї України відправляли за волонтерськими проєктами до різних країн Європи. Багато випускників шкіл знайшли своє місце для безкоштовного навчання за межами України. З нашими дітьми працювали молоді люди з Америки, Польщі, Німеччини, Австрії. Все це давало можливість пізнавати інший кращий світ.

Артур Деска не залишався осторонь суспільно-політичних ситуацій як в Польщі, так і в Україні. Вважав себе патріотом двох народів. Особливо проявив себе під час помаранчевої революції: організовував багато гуманітарних вантажів до Києва. Сам неодноразово був учасником протестів. Фальсифікація виборів президента призвела до переголосування. Хто в Дрогобичі не

пам’ятає про сотню позашляховиків з іноземною реєстрацією, що з’явилися на вулицях міста 23 грудня 2004 року? Власне вони й стали міжнародними спостерігачами за повторними виборами на Закарпатті. Це знову Артур домовився з керівником польського клубу позашляховиків Міхалом Сіновцем про допомогу, яка врешті призвела до перемоги правди в цьому виборчому окрузі.

Під час російського військового вторгнення в Крим і розширення війни на Донбасі стало вкрай необхідно здійснювати допомогу прифронтовим регіонам України. Було доправлено багатотонні вантажі продуктів харчування до Авдіївки, Константинівки, Слов’янська. Була здійснена передача величезної кількості безкоштовних ліків у всі регіони країни. Майже два місяці зимового періоду перевозили ці ліки до адресатів. В тих великих проєктах активним партнером виступила Польська гуманітарна група (керівник Артур Нємчик).

Ще за життя, Артур Деска став живою легендою в середовищі кримських татар, які знайшли притулок в Дрогобичі. Він напам’ять знав імена всіх дітей і дорослих великої мусульманської родини.

Окремою сторінкою великого подвижництва Артура стали події після початку повномасштабного вторгнення російських загарбників 24 лютого 2022 року в Україну. Створеним нашвидкоруч силам оборони, які йшли до бою, не вистачало шоломів, бронежилетів, взуття. Волонтери на свій страх і ризик часто в спосіб протистояння митним службам, на собі все це переносили. Як завжди першим був Артур Деска.

Особливою сторінкою життєпису цього незабутнього чоловіка була його активність із забезпечення життєдіяльності переселенців

з окупованих територій України. Ось тут і максимально проявилась майже пристрасть до милосердя. Разом з світлої пам'яті Іриною Турчик, професоркою ДДПУ, з якою багато років вони були, як споріднені душі, з глибоким ментальним зв'язком, взяли на свої плечі забезпечення багато сотень людей у потребі, що втікали від війни. Це їм вдалось завдяки зв'язкам з польськими, нідерландськими, данськими, англійськими гуманітарними фондами. Особливу підтримку здійснив наш давній друг з Амстердаму Cees van der Rhee.

Артур, занурений в історію другої світової війни, не міг пройти повз постійне роздмухування політиками Польщі і України «волинської трагедії». Був прихильником вчення Папи Івана Павла II про польсько-українське примирення. Йому була близька теза: «Ми прощаємо і просимо прощення». Багато писав на цю тему в польській газеті в Україні «Kurier Galicyjski». Співпрацював з професором Б. Гудем в написанні його досліджень про волинську трагедію. Був постійним учасником щорічних традиційних польсько-українських зустрічей інтелектуалів в Яремче.

Чимало часу приділяв вивченню розвитку демократій і тоталітаризмів в світі. Дійшов висновку, що демократія в сучасному вигляді, не спроможна захиститися. Був прибічником цензусної демократії.

Людина з енциклопедичними знаннями, природною інтелігентністю і шляхетністю залишила глибокий слід в розумінні доброти. Не маю сумніву, що всі, хто взяв участь у написанні цієї книги пам'яті Людини великої самопожертви, розкриють ще не одну його рису.

Вже тепер, після смерті Артура, осмислюючи його життя за ці 20 років нашої щирої дружби, мушу сказати, що його двадцять років в Україні були роками постійної боротьби за добро і справедливість мужньої, люблячої, відважної, цілеспрямованої, терплячої людини. Він до самого кінця не давав людям розчаровуватись. Не міг погодитися з приказкою «Гірка правда цього світу – коли говорять гроші, правда і добро мовчать». Все це на тлі разючої боротьби за своє життя, яке можна порівняти хіба з долею героя Джека Лондона в повісті «Жага до життя». **Лейтмотивом усього його життя було «Не важливо скільки днів у твоєму житті, важливо скільки життя в твоїх днях».**

За старим українським звичаєм скажу: «Дорогі друзі, я тужу з товариством скорботних, приєднуюсь до величних спогадів про винятково виокремлену людину, людину з великим добрим серцем для всіх, бійцем за добро і справедливість. Значення постаті Артура Дески в нашому краї не переоцінити. Велика подяка йому від нас і слава, а в Бозі – вічна пам'ять».

Вислови подяки. Велика подяка всім 38 дописувачам, до цієї книги пам'яті Артура Дески, за ваші надзвичайно теплі спогади про цю Велику Людину.

Дякую п. Анні, сестрі Артура, священикам, військовим, підприємцям, волонтерам, які багато років знаючи його, дуже тепло відгукнулись в своїх спогадах про цього непересічного чоловіка.

Останнім, але не менш палким, буде моє висловлювання подяки пані Ользі Павловській, Андрію Веселому, Миколі Походжаю за активну участь у створені цієї книжки.

Хосе Турчик

CZŁOWIEK MOSTÓW

(CZYLI TEN, KTÓRY SZUKAŁ TEGO, CO ŁĄCZY)

Jakże często we współczesnych mediach słyszymy słowa krytyki i oskarżeń: kto czego nie zrobił, kto zrobił coś źle, czym zawinił, co powinien poprawić... Jak sporadycznie dociekamy prawdy. Jak rzadkim zjawiskiem jest, gdy ktoś mówi: «Tak, to była nasza wina. Popełniliśmy błąd. Przepraszamy. Chcemy budować nową rzeczywistość opartą na wybaczeniu, dobru drugiego człowieka i wzajemnym szacunku».

Artur był człowiekiem, który budował relacje oparte na tych właśnie wartościach – szukał tego, co łączy i świecił przykładem.

Poznaliśmy się przez ojca Bruno Neumanna około 15 lat temu. On prowadził Centrum Wolontariatu przy Caritasie, ja kierowałam Powiatowym Czerwonym Krzyżem. Miałam pod opieką 76 wiosek i skupiałam się na pomocy osobom starszym i samotnym. Byłam pełna podziwu dla pracy Artura na rzecz dzieci i młodzieży. Tworzył niesamowitą atmosferę, pełną empatii i ciepła. Gromadził naokoło siebie młodych ludzi i był z nimi w codziennym życiu: w nieodrobionych lekcjach, nastolatkowym szukaniach siebie, rodzinnych trudnościach finansowych, pierwszych zakochaniach i licznych wyjazdach. Pokazywał świat, którego nie znali. Świat, który częściowo sam tworzył, pełen wyzwań i wartości, które mogli przejąć dla siebie.

Między innymi to on swoim przykładem pokazał mi wtedy jak wielka jest potrzeba zaopiekowania się młodzieżą, która szuka wzorców. Dla tego, po zakończeniu pracy w Czerwonym Krzyżu, założyłam świetlicę dla dzieci przy Fundacji Świętego Antoniego, która z czasem przerodziła się w szkołę języka polskiego. Myślę, że jestem tylko jedną z wielu osób, które Artur zainspirował swoim życiem: charyzmą, prostotą i światopoglądem.

Drzwi jego mieszkania były zawsze otwarte, nieważne kim byłeś: młodzieńcem czy starcem, bogaczem czy biedakiem, kimś ważnym czy prostym człowiekiem, Polakiem, Ukraińcem, Tatarem, czy Żydem. Był dla każdego i wszyscy o tym wiedzieli. Słuchał i opowiadał. Mimo, że sam był schorowany i mieszkał w bardzo skromnych warunkach, starał się pomagać każdemu kto przychodził w potrzebie. Dawał od siebie, albo prosił dla kogoś. Przyciągał i gromadził wokół siebie ludzi wartościowych. Łączył tych którzy byli w potrzebie z tymi, którzy byli gotowi pomagać. Budował mosty i szukał tego, co ludzi łączy, a nie dzieli.

Był intelektualistą, który szuka prawdy. Wydawało mi się wtedy, że tylko Polacy, którzy mieszkają poza ojczyzną wiedzą jak ważne jest nie bać się i własnym życiem świadczyć o tym kim i jacy są. Artur był Polakiem który urodził się w Polsce. Przyjechał na Ukrainę w trudnych czasach (bieda, przemiany ustrojowe, bezrobocie), żeby tutaj realizować swoje powołanie. Interesował się historią i dobrze ją znał. Szukał odpowiedzi w książkach, dokumentach, świadectwach ludzi. Obserwował i analizował. Nie bał się odpowiedzi trudnych, nierzadko bolesnych zarówno dla Ukraińców jak i Polaków. Uważał, że musimy tę historię dobrze poznać, zrozumieć i umieć przeprosić jeden

drugiego, by móc dalej żyć razem i tworzyć nową historię, opartą na dialogu, zrozumieniu i wzajemnym szacunku. Uważał, że każdy z nas, w każdym narodzie i na każdym miejscu jest tylko i aż Człowiekim. Bardzo imponowało mi takie podejście do sprawy.

Ks. Jan Twardowski pisał: «Śpieszmy się kochać, ludzi tak szybko odchodzą». Stanowczo za szybko. Bardzo żałuje wspólnego czasu którego zabrakło:

– Wpadnij na barszcz ukraiński to porozmawiamy dłużej. Mam swoją teorię, ale to dłuższa historia i godziny będzie mało.

– Tak oczywiście, tylko jeszcze tu skończę i...

W dniu kiedy odszedł, przyjechałam najpierw rano, potem w południe. Zmierzyłam mu ciśnienie, podałam tabletkę. Był słaby. Spytałam jak się czuje. Powiedział:

– Ja umieram... Ale to umieranie jest trudne... Chciałbym jeszcze pomóc Tatarom… W czwartek przyjeżdża minister w ich sprawie i chciałbym się z nim spotkać…

To był cały Artur: człowiek z sercem na dłoni.

Dopóki będziemy o nim pamiętać, jednoczyć się dla robienia dobrych spraw i budować mosty między ludźmi, jego życiowa misja będzie trwać nadal, a on, choć obecny jedynie duchem, będzie się cieszył, że wartości, dla których oddał swoje życie, mają moc przemiany świata i ludzkich serc.

Olga Pawłowska

WSPOMNIENIE O MOIM BRACIE

Artur urodził się w dniu 17.10.1964 w Kutnie. Był moim starszym bratem.

Nasi Rodzice byli ideowcami zaangażowanymi w rozwój Polski lat sześćdziesiątych.

Mama była polonistką a tata chemikiem.

Mój Brat od dzieciństwa był uznawany za niezwykle dziecko, a to za sprawą pomysłowości, ogromnego poczucia humoru, temperamentu, umiejętności kojarzenia faktów, łatwości nawiązywania znajomości.

Wczesne lata spędził w Kostrzynie. Buły to czasy, o których, jako młodsza, nie mogę wiele powiedzieć.

Według rodzinnej legendy Artur, wesoły rozrabiaka, z błyskiem w oku, naśladował dorosłych robiąc pikniki pod sklepem.

Uczniowie Mamy wspominali, ze rezolutnie zadawał nietuzinkowe pytania i, jeśli wagarowali namawiał ich do powrotu na zajęcia szkolne.

W domowych albumach mam zdjęcia czarnowłosego kilkulatka, na kolanach Babci i Dziadka. Był pierwszym wnuczkiem, oczkiem w głowie.

Do szkół podstawowej i średniej uczęszczał Artuś (tak nazywała go Mama) w Gorzowie Wielkopolskim, gdzie od 1974 sprowadziła się rodzina.

Ulubionym hobby Artura były książki. Czytał namiętnie. Dniami i nocami pochłaniał wszelaką literaturę: «Tomki», «Żbiki», Sienkiewicza, Prusa, dzieła filozofów, opracowania historyczne.

Nie był wybrednym czytelnikiem, każda książka była mu przyjacielem. Poza tym był łasuchem, uwielbiał smakołyki i ich przygotowywanie.

Te swoje pasje kontynuował w dorosłym życiu.

W domowych archiwach zostało kilka jego niezwykłych przepisów kulinarnych np. na barszcz ukraiński...

Nauczyciele chwalili Go jako inteligentnego ucznia, a ganili za brak systematyczności.

Będąc nastolatkiem Artur działał w harcerstwie i jeździł na obozy w Bieszczady, ćwiczył kung-fu, karate, słuchał muzyki rockowej, dyskutował z Tatą o ideach filozofów.

W Liceum wybrał kasęo profilu biologiczno-chemicznym, planował zdawać na medycynę, by zostać lekarzem.

Nie była to dobra decyzja. Kierunek ten, w czasie nauki, wymaga systematyczności i zapamiętywania, a nie zostawia wiele miejsca na swobodne myślenie.

Zalety umysłu, cechy charakteru i zainteresowania nie dawały mu szans na pomyślne zakończenie wydziału lekarskiego.

Artur jednak uparcie podejmował kolejne próby na Akademii Medycznej w Poznaniu, a potem w Petersburgu, by ostatecznie zrezygnować z medycyny. Pozostała mu znajomość propedeutyki, patofizjologii i języka rosyjskiego.

W kolejnym etapie życia Brat rozpoczął studia na wydziale Filozofii w Katowicach.

Przypadło to na okres przemian społeczno-politycznych w Polsce, kiedy wiele osób próbowało się odnaleźć w nowych realiach. Także Artur, porzucił studia, szukał nowej drogi. Stworzył firmę zajmująca się dystrybucją i sprzedażą węgla, stał się biznesmenem. Wzloty i upadki gospodarki we wczesnych latach dziewięćdziesiątych były jego udziałem. Wzbogacil się, a potem szybko zubożał. Nadal poszukując swojego miejsca Artur wyjechał na Ukrainę.

Przybył jako biznesmen, a ostatecznie został wolontariuszem, działaczem społecznym. Jak to opowiadał później, odnalazł cel w życiu. Zrozumiał, że pomaganie ludziom w trudnych sytuacjach jest jego wyzwaniem, drogą i szczęściem. Takiego, chcącego pomagać, znacie Go wszyscy.

Żyjąc w Ukrainie Artur znalazł cel, spokój ducha, spełnienie,

Brat nie był okazem zdrowia. Spotkał Go los prawdziwego sybaryty: otyłość, cukrzyca, nadciśnienie, zwyrodnienia kolan. Leczył się długo, z różnym efektem.

W 2021 zachorował na COVID 19, co spowodowało znaczne pogorszenie jego wydolności fizycznej. Nie wrócił już do dobrej formy.

Ludzie, którym pomagał zaczęli pomagać jemu..

Choć nie był zdrowy od dawna, pogorszenie przyszło nieoczekiwanie, nagle i przedwcześnie. 29.07.2024 Artur zmarł.

Piękna ceremonia pogrzebowa, którą przygotowali Przyjaciele z Drohobycza, pokazała, że był ważny nie tylko dla bliskich, ale i dla wielu z Was.

Anna Jarocka

MOJE WSPOMNIENIA O ARTURZE

W 2007 roku otrzymałem nominację administratora parafii rzymskokatolickiej św. Bartłomieja w Drohobyczu. Powoli zacząłem poznawać wszystkich parafian. W polu mojej uwagi znalazł się Artur Deska – Polak – ciekawy człowiek o wielkiej duszy. Poznałem go dzięki Ojcu Bruno. Czas naszego koleżeństwa pokazał, że jest to człowiek z wielką głową, umiejętnościami i talentem.

Jest takie powiedzenie – trzeba dotknąć człowieka, aby dowiedzieć się, czym jest napełniony. Przez wiele lat poznawałem Artura jako encyklopedię. Na wszystkie pytania, które mu zadawałem w trakcie dyskusji, miał swoją fachową, szczerą i logiczną odpowiedź. Rozmawialiśmy o historii Polski i Ukrainy, o Polakach i Ukraińcach, o kulturze i mentalności naszych narodów, o cywilizacji chrześcijańskiej i jej dorobku, o wpływie tego wszystkiego na to co się działo i dzieje na naszej ziemi kresowej. Najczęściej interesowały mnie, jego wiedza historyczna, poglądy na trudne i smutne karty historii Polski, Ukrainy i Kościoła.

Odpowiedzi i osobiste zdanie Artura na trudne i podchwytliwe pytania, były proste – trzeba tak czytać i rozumieć historię aby ona czegoś nas nauczyła. Mówił, że nie trzeba skakać na grabie 100 razy, aby tłukły nas po czole, aby czegoś nas nauczyć. Trzeba tak żyć i uczyć

się aby zostawić po sobie tylko i wyłącznie dobro. I to było jego życiowe credo. Wszyscyśmy to wiedzieli, rozumieli i czuli.

Wiele ludzi pracuje aby zarabiać! Artur pracował aby dawać!

W czasie pobytu w Ukrainie niczego się nie dorobił ale oddał wszystko co miał najważniejsze – swój czas, życie, serce i duszę! I tego uczył wszystkich nas! Każdy, kto go poznawał, chciał robić dobro tak jak on.

Za każdym razem, gdy witałem go słowami – «Witaj Panie Dyrektorze!» on szybko odpowiadał «Jaki ze mnie dyrektor! Jestem tylko pompką od rowera!»

Taki był i takim go zapamiętałem…

Niech odpoczywa w pokoju z Bogiem…

Ks. Mirosław Łech

НЕЙМОВІРНИЙ АРТУР!
ХАЙ ЗДІЙСНЯТЬСЯ ЙОГО МРІЇ!

Я сумую за Артуром. Я сумую за частими телефонними дзвінками та щорічними візитами до Артура. Я сумую за своїм дорогим другом Артуром.

У 2005 році я здійснив велоподорож. Подорожуючи з Варни, Болгарія, через Румунію я вперше потрапив в Україну. Спочатку чудове місто Чернівці, потім Карпати (Верховина), Івано-Франківськ, потім Львів. У Львові я познайомився з Артуром, у піцерії, де ще ж? Ми розмовляли і миттєво виникло відчуття дружби. Артур запросив мене в гості до Дрогобича. Наступного року я поїхав автомобілем до Дрогобича з невеликою кількістю гуманітарної допомоги. Пригадую, Артур приймав мене в центрі Карітас.

Я зупинився у нього вдома; звичайно, ми говорили годинами. Він показав мені місто. Протягом багатьох років у нас були довгі дискусії. Звичайно, Артур читав мені лекції по історії. Його книжкова шафа була повна книжок по історії. Його мозок був наповнений історичними фактами та думками. Англійська Артура була далека від досконалості. Спочатку я не розумів його; казав йому покращити свою англійську. Маючи кращу англійську, він міг би організувати більше допомоги із Західної Європи. Артур ніколи не дотримувався

моїх порад. Сталося навпаки: я вивчив «Артуріш»: дуже особливу англійську, якою розмовляв лише Артур Деска. (А я так і не вивчив української, вибачте.)

Після того першого візиту я відвідував Артура та Дрогобич майже щороку. У нас були регулярні, але не дуже часті телефонні дзвінки; в ті роки дзвінки були дещо складними і дорогими.

Наші стосунки перетворилися в справжню дружбу. Я бачив, що Артур бореться за Україну, за українсько-польську дружбу, за людей, які потребують допомоги, за дітей. Він допомагав молодим українцям відвідувати і навіть навчатися на його батьківщині. Це змінювало їм життя. Я відвідував літні табори «Довге» для дітей Дрогобича. Артуру подобалися ці літні табори. Можливо, в душі він теж був маленькою дитиною?

Одного разу Артур відвідав Нідерланди. Ми з дружиною були дуже раді, що він з нами. Ми відвідали такі місця, як моє рідне місто Амстердам, пляж на узбережжі Північного моря, знамениті вітряні млини, такі міста, як сирне місто Гауда. Артуру все дуже сподобалось. У мене є фото Артура на пляжі. Він трохи схожий на щасливого моржа, викинутого на берег: ходячи з палицею, він дістався берега і насолоджувався шумом, запахом і краєвидом моря.

Цей постійний контакт і поглиблення дружби тривали роками. У 2014 році все змінилося. Коли Росія вторглася в Крим і Донбас, Артур був надзвичайно шокований. Я теж. Артур відразу ж почав допомагати біженцям: кримським татарам і вихідцям з Донбасу, які приїхали в безпечну Західну Україну. Не підозрюючи про наслідки, я запропонував допомогу Артуру. У тісній співпраці з Артуром я зміг –

за допомогою друзів з Амстердама – відправити кілька вантажівок гуманітарної допомоги. Тоді майже ніхто в моїй країні (і на Заході взагалі) не знав про те, що відбувалося в Україні. Мені навіть довелося пояснювати людям, що таке Україна, де вона на карті.

Серед гуманітарної допомоги були не лише звичайний одяг та взуття, а й пральні машини, холодильники, меблі. Особливо допомогли групі татар. Артур – віруючий католик міцно зв'язався з татарами. Релігія була важливою, але просто бути людиною було на першому місці. Артур хотів і міг дивитися через кордони. Частина речей, які я привіз, залишилася в будинку Артура. Навіть меблі які мої батьки зробили, одружившись.

На жаль, коли ми розповсюджували цю допомогу в Дрогобичі, здоров'я Артура вже не дозволяло йому брати в цьому участь. У перші дні нашої дружби він міг пройти повільно від Самбірської до центру міста. Пізніше це стало для нього неможливим. Скільки я його знаю, здоров'я Артура було погане. У 2021 році я відвідував Артура у львівській лікарні. Його здоров'я було вкрай поганим. Він навіть більше не міг ходити. Йому не щастило, й також ще він вів дуже нездоровий спосіб життя. Я намагався вплинути на Артура, допомогти йому покращити його спосіб життя (особливо харчові звички), але він не міг. Мабуть він забагато їв у спробі заспокоїтись. Він полюбляв їсти, з поважних та поганих причин. Про це свідчить його акаунт у Facebook. Можливо, я привозив йому забагато «строопвафелей» (голландських вафель, які він любив)? Коли я побачив його в лікарні в цьому стані, це розбило моє серце.

Я був свідком того, що Артур за допомогою терапевта заново навчився ходити, як однорічна дитина, роблячи перші кроки. Це було дуже особливо бачити, що після цього глибокого падіння Артур мав волю до покращення свого здоров'я. Він давно змирився з тим, що його здоров'я погане, але не хотів бути таким. Тож його ситуація дещо покращилася (але не повністю). Через рік він хоча і не міг багато ходити, але знову міг ходити. На жаль, для справжнього одужання було пізно. Незважаючи на дуже слабке здоров'я, Артур постійно допомагав. Він хотів допомогти. Це була його місія в житті. Він хотів, щоб Україна змінилася на краще. (Він жахався корупції, яку бачив). Він прагнув кращого майбутнього Україні. Його часто розчаровував повільний розвиток речей у правильному напрямку, але він залишався (відносно) оптимістом.

У 2022 році все дійсно змінилося. Я пам'ятаю, як телефонував Артуру вранці російського вторгнення. Ми обидва були шоковані. Артур бачив, як його мрію про квітучу Україну розносять на шматки. Це був його найбільший страх. У тому числі, з Авдіївкою, з тамтешніми людьми у нього склався особливий зв'язок. Надсилав допомогу, навіть допоміг молодій студентці з Авдіївки поїхати на навчання до Польщі. Він бачив звірства. Він багато знав про історію. Він знав, який жах несе війна.

У перші місяці війни ми телефонували щодня. Ми були шоковані та надзвичайно розлючені; Артуру потрібна була підтримка в (на мою думку) його найчорніші дні. Ми обмінювалися новинами, ми боялися гіршого і сподівалися на краще. Через деякий час ми дзвонили не щодня, але дзвінки стали частими. В основному це

були відеодзвінки. У першу секунду кожного дзвінка я міг зрозуміти, в якому стані Артур: іноді в його голосі та очах була енергія. Часто не було. Артур неодноразово говорив мені, що не показував іншим, який він насправді сумний і хворий. Він хотів посилати позитивні сигнали, навіть коли був дуже засмученим і слабким.

Після літа 2022 року мені вдалося організувати транспорт до центру для біженців у гуртожитку Дрогобицького університету. З Артуром та Іриною Турчик. Її пізніша смерть стала великим ударом і для Артура.

В останні місяці життя у Артура все більше не вистачало сил дзвонити. Наші дзвінки стали дуже короткими. Його коротке повідомлення було: «Я передзвоню тобі завтра». Здебільшого цього не ставалося. Я був дурний: відколи ми вперше зустрілися, його здоров'я то покращувалось, то погіршувалось. Мені здавалось, що після кожного спаду буде підйом. Дивлячись назад, ознаки були очевидними: його здоров'я погіршувалося з високою швидкістю. Але, не бачивши цього, я, наївно, очікував, що все знову піде «вгору». На жаль це був останній спад; це була смерть.

Його останні місяці, мабуть, були дуже важкими для нього. Артура, звичайно, вбило його погане здоров'я. Але також його хвилювання, смуток і злість щодо війни. Що він не міг – попри всі свої численні дії – достатньо вплинути на те, що він бачив. Під час війни його зусилля збільшились вдвічі, втричі, незважаючи на його обмежені можливості. Він хотів боротися за Україну, за долю країни, за її народ. Проти божевільної путінської росії. На це він використовував енергію, якої в нього не було.

В останні роки свого життя він часто казав мені: «Кейс, я не буду старіти. Я вже старий чоловік. Я хочу, щоб мене поховали тут, у Дрогобичі». Він не був цим пригнічений, але сумував, і його бойовий дух терпів великі удари.

Похорон Артура був дуже вражаючим. Прийшло багато людей. Артур вплинув на життя багатьох людей. Його поховали на старому польському цвинтарі. Той самий цвинтар, який він допомагав відновлювати багато років тому. Це правильне місце. На його надгробку буде текст польською та українською мовами. Його серце було і польським і українським водночас.

Сподіваюся, його спадщина буде довговічною. Сподіваюся, що багато хто запам'ятає трохи дивну, але дуже-дуже душевну людину, якою був Артур. Я точно запам'ятаю його на все життя.

Завдяки Артуру я знайшов більше друзів у Дрогобичі. Тепер для мене поїздка до Дрогобича – це теж як повернення додому. Але тепер Дрогобич став для мене іншим. Ні привітного Артура, ні обіймів між друзями, ні довгих розмов до ночі. Більше немає Артура, який наприкінці кожного перебування хотів переконати мене, що я маю залишитися довше.

Завдяки дружбі з Артуром я зміг пізнати Україну. Це займає особливе місце в моєму серці.

Я сумую за Артуром, я сумую за своїм дорогим другом Артуром. Мій «брат» Артур. Я сумую за телефонними дзвінками. У мене досі часто виникає бажання подзвонити йому. Але телефонна лінія не працює. Артур мертвий. Я сумую за ним. Я дуже сумую за ним.

Cees van der Rhee, Амстердам

ТОЙ, ХТО ПІШОВ ЗА ХРИСТОМ

«Світло світить у темряві,
і темрява не обгорнула його»
(Йоана 1:5)

Не побоюсь сказати, що ім'я пана Артура назавжди залишиться у серцях тих сотень осіб, яким він допоміг. Польський громадський діяч. Волонтер. Людина доброї волі, що понад 20 років прожила в Україні з благородною місією турбуватись про інших. Він присвятив своє життя турботі про ближнього. Він віддав себе цілковито дітям, молоді й тим, хто був найбільше вразливим. Якщо дар батьківства полягає у турботі про своїх дітей, то можна щиро заявити: Артур Деска був батьком. Люблячим батьком для чужих дітей. Його життя було свідченням. Чесним, щирим і живим християнським свідченням з дерев'яною люлькою у роті.

У далекому 2003 році пан Артур залишив свій бізнес і пішов за Христом – пішов чинити добрі вчинки, які він, певно, найбільше любив у житті. Лишити все – і піти за Христом. Це більше, аніж заслуговувало поваги. Він приїхав до Дрогобича. І в чужому місті, серед чужих людей з іншим менталітетом, Артур Деска став тією

особою, без якої складно було уявити тоді найбільшу волонтерську організацію в Дрогобичі.

Для багатьох молодих людей саме пан Артур був уособленням Благодійного Фонду «Карітасу Самбірсько-Дрогобицької Єпархії УГКЦ». Він не тільки був керівником Центру Волонтаріату при організації. Так, Артур Деска створював програми підтримки для дітей-сиріт, дітей з малозабезпечених родин та молоді, яка потребувала допомоги. Він багатьом допоміг вступити на навчання і здобути собі добрий фах. Але, окрім цієї місії, яку він радо сповнював, Артур був швидким і чутливим на поміч усім. Коли у когось з духовенства з'являлась потреба оформити документи для якоїсь справи – Артур приходив і помагав.

Завдяки його ініціативам сотні дітей отримали доступ до навчання, професійної орієнтації та соціальної адаптації. Він організовував табори, майстер-класи, спортивні заходи, залучав волонтерів та благодійників, які разом будували краще майбутнє для українських дітей. Він збирав спільноту, яка мала очевидно справжні християнські риси, прямо у себе на скромній кухні. І це була свого роду «домашня церква» у якій молоді люди мали можливість почерпнути важливий приклад вірної Христовим принципам особи.

Зізнаюсь: останній раз з Артуром Дескою я бачився за півтори місяці до його відходу у світ, де немає ні болі, ні печалі, а лиш життя у Господі.

Тоді він сидів у своїй великій бібліотеці, глибоко переймався ситуацією в Україні і читав працю про наших Дрогобицьких

мучеників «Сіль Землі». І міркував над нею. Чи був пан Артур етнічним українцем? Ні. Утім, він любив Україну. Можливо, любив нашу Україну більше за нас самих. Бо тоді, в останнім періоді своєї земної подорожі, він, сидячи серед книг, розмірковував про логіку терпінь нашого українського народу, яким властиво повторюватись в історичній парадигмі.

Робота Артура ще з часу анексії Криму і до повномасштабного вторгнення під час війни не припинялася. Факт, що Артур Деска жодного разу не залишив нікого напризволяще є доконаним. Скільком кримським татарам, які втратили дім він допоміг знайти прихисток?! Скільком воїнам Артур допоміг фінансово?! Скільком біженцям посприяв з прихистком у Польщі?! Сотні? Тисячам? Один Бог знає і я, впевнений, прийме його велику жертву.

А для мене, простого священика, християнина, його життя – це приклад безкорисливої відданості людям. Артур Деска залишив після себе не лише велику спадщину добрих справ, яка надихає благодійників навіть після його відходу у вічність, він залишив по собі вогонь надії, що з людством не все втрачене.

Знаю, що пан Артур мріяв, аби на нашому парафіяльному стадіоні одного дня відбувся матч між польською католицькою командою та українською греко-католицькою. У Бога все можливе. Тому і вірю, що десь на небі, між хмарами, ми ще зіграємо.

о. Іван Паньків

WSPOMNIENIE O ARTURZE DESKA

Artur po ciężkim zapaleniu mięśnia sercowego, znudzony życiem biznesmena z Polski jeżdżący kiedyś wypasionym Oplem Omega 160 km przyjechał na Ukrainę z wielkim workiem znajomości, pomysłów i kontaktów w 2003, szukając miejsca i struktur kościelnych żeby zająć się pomocą biednym zwłaszcza młodzieży ukraińskiej nie mającej perspektyw na normalne tzn bez łapówkowe studia czy wolontariat. W związku z tym że przy drohobyckim kościele rzymsko-katolickim istniał już Caritas Bonifratrów który prowadziliśmy, Artur wniknął we współpracę z Caritas Ukraińskim, diecezji Samborsko – drohobyckiej. Tak zaczęła się praca i życie na ziemi dawnej RP, a teraz na Ukrainie w Drohobyczu. Artur już miał doświadczenie poznania mentalności post sowieckiej rzeczywistości będąc w St. Petersburgu na studiach medycznych. Zaczęliśmy współpracę na pomocy opuszczonej młodzieży i dzieciach rejonu drohobyckiego. Takim pierwszym mentorem w działalności dla Artura był p. Hose Turczyk z pochodzenia Argentyńczyk i ks Igor Kozankiewicz pierwszy dyrektor Caritasu Drohobyckiego z którymi do końca swojego 23 letniego pobytu w Drohobyczu działali. Dom Artura pełen książek historycznych był dla każdego odwiedzającego lekcją historii której był znawcą. Często słyszałem w rozmowach «braki w wiedzy można i trzeba nadrobić»...

Wymienialiśmy się książkami ja wprowadzałem Artura w teologię chrześcijańską, nauczanie św Jana Pawła 2. Artur wciskał mi życiorysy m. in. Stalina, i innych dyktatorów. Znajomość ich pomogła Arturowi być wrażliwym na krzywdę najmniejszych w społecznościach Ukraińców, tatarów krymskich, ludzi z marginesu. Mieszkanie Artura często pełne młodych ludzi których uczył wrażliwości na ludzką biedę, tą materialną, ale i też intelektualną. Jak powiedziałem na mszy św. pogrzebowej Artura –był Martą i Marią. W dniu pogrzebu było w liturgii czytanie ewangelii wg św Łukasza r 10.38 – 42. Artur zawsze nakarmił czym miał i potem słuchał ludzi co mieli do powiedzenia. Potem konsultowaliśmy losy młodych i Artur podejmował decyzję o posłaniu kogoś na wolontariat czy do szkoły zawodowej, szczególnie dzieci z domu dziecka, z rodzin dysfunkcyjnych. Dziecko z rodziny dysfunkcyjnej na Ukrainie to jakby «normalna sprawa» dla większości, ale w ocenie Artura w szkole wymaga większej uwagi i poświęcenia czasu, by móc zadbać kompleksowo o jego harmonijny rozwój, a nie tylko suche przekazanie wiedzy. Aby móc to zrobić, należy dokładnie przeanalizować jego sytuację rodzinną i rozważyć, z jakimi problemami się boryka. Na to uwrażliwiał Artur wychowawców i pracowników Caritas, stąd wyjazdy wakacyjne do Warzenka, ośrodka Caritas gdańskiego i innych miejsc. Pamiętam że dzieci z biednych rodzin w pierwsze dni nie chciały jeść mięsa bo były tak odzwyczajone od jedzenia mięsa. Generalnie dbaliśmy o to żeby nieletnie dzieci nie miały za wcześnie swoich dzieci... Artur połączył miłość historii Polski do trudnej historii polsko ukraińskich relacji. Przeszedł ponad podziałami, pamiętając o rzezi wołyńskiej, nigdy nie epatował tą tragiczną historią obu naszych

narodów – był po środku znając dobrze tą trudną historię która wciąż boli Polaków. Kiedy trzeba mówił prawdę żeby pojednanie dokonywało się w prawdzie historycznej. Czas wojny z Rosją zmotywował Artura do coraz większego zasięgu działań charytatywnych. Przyjął pod swój dach tatarów krymskich, jak ja kiedyś rodziny czeczeńskie, i troszczył się o uchodźców z wielkim zaangażowaniem – jak mawiał oddam ostatnie gacie, ale nie wiem czy będą im pasować «śmiech»... Wciągnąłem Artura w fotografowanie. Rodzina i znajomi zafundowali mu pierwszą cyfrową lustrzankę Pentaxa i zaczęło się uwiecznianie różnych wydarzeń z życia Drohobycza i okolic. Dzięki temu mam dużo dobrych zdjęć uwieczniających nasze wspólne działania. Mogłem zatem się znaleźć na ścianie w pokoju ze szczególnymi osobami dla Artura.

Mogliśmy o fotografowaniu i zdjęciach rozmawiać godzinami. Artur rozkrzewił w skorumpowanej Ukrainie działalność społeczną i nastawienie humanitarne dla potrzebujących ludzi, zwłaszcza ofiary wojny, mając też wpływ na myślenie polityczne Ukraińców i zmierzając zawsze do współpracy obojga narodów. Kiedy miał ciśnienie 220 na 150 pił coca colę i brał tabletki. Mówił że będą szybciej działać «śmiech». Artur przygotował społeczeństwo Drohobycza, przez swoją działalność od 2003 r. na bardzo trudny czas wojny na Ukrainie. Zostawił swój testament w postaci ludzi których zaraził stylem swojego życia pomagając innym takich jak Olga Pawłowska, Hose Turczyk i wielu którzy pojawili się na pogrzebie w kościele drohobyckim św. Bartłomieja, w którym podczas mszy pogrzebowej celebrowali księża greko-katoliccy z ks Igorem Kozankiewiczem i przewodniczącym liturgii ks Mirosławem Lechem, proboszczem parafii który nadzwyczajnie pomaga

ofiarom wojny na Ukrainie. Artur był opatrznościowym człowiekiem z misją samarytańską na Ukrainie gdzie chciał żyć do końca i być tu pochowanym. W ostatnich dniach życia myślał o potrzebach innych. Spełnił się dobry człowiek, Artur Deska z Gorzowa Wielkopolskiego, którego będzie nam zawsze brakować, ale z nadzieją spotkania się z nim w Niebie u Ojca Niebieskiego.

o. Bruno Maria Neumann OH bonifrater

TAKICH LUDZI JAK ARTUR ZAWSZE BRAKUJE

Poznałem Artura Deskę niedługo po jego wylądowaniu w Drohobyczu. Wtedy współpracowałem z Radiem Watykańskim i KAI. Byłem trochę zaskoczony, że w miejscowym Caritasie greckokatolickim pracuje Polak z Polski, ponieważ w tym czasie na terenach obwodu lwowskiego nie brakowało nieporozumień między katolikami obu obrządków. On był świadomym Polakiem, również był ponad podziałami narodowościowymi i religijnymi. Przez lata łączyli nas wspólne lub bardzo bliskie poglądy na różne rzeczywiste rzeczy dookoła. Zaangażowałem go do współpracy z Kurierem. Poszukiwaliśmy ciekawych autorów. Zaproponowałem śp. Mirosławowi Rowickiemu, ówczesnemu redaktorowi naczelnemu jego kandydaturę. «Ale ja dużo gadam» – słusznie zauważył Artur. «Ty pisz, a my już w redakcji damy z tym radę» – powiedziałem. Artykuły Artura Deski zawsze były obszerny, ciekawe, aktualne. Redakcja zdobyła w jego osobie publicystę. On nie bał się poruszać ostre tematy w stosunkach polsko-ukraińskich, bo doskonale argumentował swoje myśli i refleksje. Artura Deskę jako autora Kuriera Galicyjskiego zapraszano na Spotkania Jaremczańskie, gdzie co roku gromadzą się intelektualiście z Polski i z Ukrainy. Przyjęto go tam z wielkim szacunkiem. W tym czasie się ciężko był poruszał, jednak bardzo chciał razem ze wszystkimi zdobyć szczyt Pop Iwan

w Czarnohorze. Udało nam się rozwiązać ten problem technicznie. Sprawdziło się w tedy jedno z ostatnich jego życiowych marzeń.

Dwa lata temu, na początku września 2023 podczas obchodów swego dwudziestolecia wolontariatu w Drohobyczu Artur Deska wspominał:

– Najpierw, jeszcze w Polsce, rozchorowałem się po wielu latach pracy w marketingu. W szpitalu miałem trochę czasu, żeby przemyśleć co mam robić dalej. Przeanalizowałem swoje dotychczasowe życie i stwierdziłem, że tym co naprawdę chcę robić jest praca dla innych, a nie dla pieniędzy. I tak zdecydowałem się jechać robić coś dobrego na Ukrainie. A że miałem kontakty z greckokatolickim Caritasem diecezji samborsko-drohobyckiej w Drohobyczu, zdecydowałem pracować tutaj. Dlatego, że chciałem robić rzeczy dobre – po pierwsze. Po drugie, chciałem robić coś co nie jest związane z pieniędzmi. Po trzecie, chciałem robić coś w środowisku ukraińskim. A po czwarte, w środowisku greckokatolickim, żeby pokazać, że na długo jeszcze przed tym co mamy dzisiaj, jest możliwa współpraca Polaka rzymskiego katolika wśród Ukraińców i grekokatolików. I tak jakąś minęło tych dwadzieścia lat.

Zapytałem Artura, do ilu dzieci dotarł przez wolontariat i jak to zmieniło jego podopiecznych.

– Do ponad przeszło 500 dzieci – stwierdził. – To jest młodzież, która przeszła przez moje ręce. Oczywiście jedni byli bliżej, drudzy byli dalej, ale w większości jest to młodzież, która odniosła sukcesy. Zrobili studia, pracują. Znają języki, pracują w świecie, w Europie, w Stanach Zjednoczonych, w Kanadzie, w Polsce, w Ukrainie, w wielu miejscach.

Oczywiście, że są również wypadki problematyczne, ale nieliczne. Natomiast znamienita większość to są ludzie, którzy zasługują na szacunek. I uważam, że to jest mój wielki sukces.

Przez dwadzieścia lat Polak i rzymski katolik Artur Deska pracował w Caritasie grekokatolików ukraińskich. Czy udało mu się w jakiś sposób wpłynąć na poprawę relacji między Ukraińcami a Polakami? – zapytałem Artura.

– Na pewno po części tak, ale też nie jestem jakimś geniuszem czy kimś wielkim – mówił Artur. – Ja jestem jak to zawsze nazywam: Artur od kaszy i od majtek. Czyli ten, któru robi rzeczy małe i drobne, ale one wpływają na postrzyganie Polaków i Polski. Na przykład, weźmy te dzieci, które współpracowały ze mną, przychodziły do Centrum Wolontariatu Caritas. Jeździły do Polski, spotykały się z Polakami, uczyły się tego co to jest dobro, co to jest prawda, co to jest przyjaźń. I dzisiaj oni są przyjaciółmi Polski. Nie są takimi bezrefleksyjnymi, że wszystko co polskie jest dobre. Nie. Ale nie ma w nich jakiejś takiej złości, nienawiści, niechęci. Rozpatrują każdą sprawę logicznie, sensownie, w kategoriach przyzwoitości. Myślę, że częściowo udało mi się zmienić co mogłem. Tylko że znowu – nie chciałbym żeby wyszło, że było źle, a przyszedł Artur i jest dobrze. Tak nie jest. Na pewno na to składa się wiele, wiele osób, które pracowały tutaj, które pomagały, bo cóż ja? Ja sam niczego nie mogę. Bo gdyby nie Caritas Polska, nie Caritas w Gdańsku, gdyby nie przyjaciele z Warszawy, nie przyjaciele z Poznania, z Katowic, z Wrocławia, z Muszyny, to niczego by z tego nie było. Są to ludzie, którzy mają idee pomocy dla Ukrainy. Mają idee poprawy polsko-

ukraińskich stosunków absolutnie nie za cenę tego, żeby na przykład mówić nieprawdę czy schlebiać komuś. Nie. Chodzi o to, żeby robić to w sposób uczciwy, prawdziwy i w pewnej takiej dobroci, życzliwości. I miejscowi ludzie to odczuwają i cenią.

Artur Deska również pomagał uchodźcom wewnętrznym oraz Tatarom krymskim. Często we współpracy z braćmi bonifratrami.

– A to też ja wspieram – mówił. – Właściwie to nasi przyjaciele wspierają ich z Polski, Kanady, Holandii… Ja jestem tylko takim listonoszem, jak to nazywam. Pośrednikiem. Takim miejscem, gdzie się schodzą kable, które dostarczają energię, i kable, które odbierają energię. Jestem takim łącznikiem miedzy tymi, którzy organizują pomoc, i tymi, którzy otrzymują. Tak się stało, że na początku wojny w Ukrainie, czyli w 2014 roku – bo ta wojna trwa już tyle lat, o czym wiele osób zapomina – grupa Tatarów krymskich prześladowanych na Krymie by uniknąć aresztowania, zesłania na wiele lat do obozów pracy, do więzień, przyjechała do Drohobycza. I tak jakoś udało się ich skupić dookoła mnie, dookoła Caritasu i pomagać im. Było na początku sto osób, teraz trochę mniej. To tak falami. Trochę przyjedzie, trochę wyjedzie gdzieś tam dalej. Potem znowu przyjadą i trzeba nimi się zajmować. Są to przeważnie rodziny wielodzietne. Wyobraźcie sobie, że ktoś przyjeżdża z czwórką dzieci i jedną walizeczką. Oni potrzebują wszystkiego. Po jakimś czasie to się zmienia, bo oni mają taką bardzo cenną cechę – nie siedzą i nie czekają jak ktoś im da, tylko starają się coś robić. Pracować, znajdować możliwości zarabiać pieniądze. Bardzo wiele razy, gdy udało się zorganizować jakąś pomoc dla Drohobycza – a ja do tych

drohobyczan zaliczam również ich i chcę coś im dać – mówili mi, że może ktoś inny bardziej potrzebuje? Zawojowali moje serce, to jest takie piękne w dzisiejszych czasach.

Nie raz wracaliśmy do wspomnień z Majdanu.

– Czy wyczuwałeś wtedy, że dojdzie do takiej strasznej wojny? – zapytałem Artura.

– Nie – powiedział. – Ja w ogóle nigdy nie przypuszczałem, że przyjdzie mi dożyć czasów, kiedy znowu będzie wojna. Myślałem, że wojna to już historia. Naiwny byłem. Nawet na Majdanie. Bardzo chciałem, żeby Majdan zwyciężył, żeby Ukraina stała się normalnym państwem, ale taki przekonany stuprocentowo nie byłem. Liczyłem się również z tym, że mogą nas spacyfikować. To była bardzo ciekawa historia, bo ja brałem udział wcześniej w Pomarańczowej Rewolucji, która w efekcie doprowadziła do władzy prezydenta Juszczenki. A potem, jak prezydent Juszczenko zdecydował się przekazać stanowisko premiera Janukowyczowi, ja się bardzo rozczarowałem i powiedziałem sobie: Arturze, głupi jesteś, kolejny raz dałeś się oszukać. I nigdy więcej polityki. Ale kiedy moje przybrane dzieci, które wychowywałem w duchu patriotyzmu, uczciwości i prawdy, zostały pobite pod kolumną Niezależności na Majdanie, powiedziałem sobie: no tak, fajnie, jesteś jak trener, który rzuca dzieciaki do głębokiej wody, a sam stoi na brzegu. Wtedy w to wszystko się włączyłem.

Zawsze mógł wrócić do Polski.

– Do końca jestem tu – stwierdzał. – To jest mój wybór i to jest moja decyzja. To jest moja służba. Ja tutaj służę. Jestem przekonany, że to jest moje miejsce, w którym powinienem być do końca. Powinienem

robić to co robię. Mimo to, że jestem teraz chory, mam problemy z poruszaniem się, chodzę o kulach, mimo to widzę, że ciągle jestem potrzebny. W różnych sferach i w różny sposób. Cały czas jestem potrzebny. Ojczyznę to mam jedną. Zawsze powtarzam wszystkim, że w życiu prawdziwego mężczyzny są dwie kobiety, które powinien kochać. Pierwsza to matka. Tą matką jest dla mnie Polska. Ona mnie urodziła, wychowała, ukształtowała. Druga to ta, którą się wybiera – żona. I moją żoną jest Ukraina. To jest wybór mojego serca.

Pozostał na zawsze w Drohobyczu.

Konstanty Czawaga

КІЛЬКА ТЕПЛИХ СЛІВ ПРО НЕЗАБУТНЬОГО АРТУРА ДЕСКУ

Артура Деску я побачив уперше наприкінці травня, тепер уже далекого 2013 р., на презентації у Львові україномовної версії популярної книжки польського професора Ґ. Мотики «Від Волинської різні до Акції Вісла». Одразу кинулася в очі його кремезна статура і задеркувата сива борода, а також – проникливий погляд ясних очей. Чимось нагадав він мені легендарного Заглобу з Сенкевичової повісті «Вогнем і мечем». От тільки інтелект Артура був значно-значно потужнішим, що я зрозумів із тих питань, які він задав Мотиці. В них виразно відчувався критичний погляд на низку проблем *Волині'43*, піднятих в презентованій монографії, який вирізнявся на тлі тих хвалебних од на адресу польського дослідника, що їх виголосили ведучий презентації, перекладач, запрошений університетський історик та окремі учасники дійства. Мені слова не надали, тому після закінчення події я підійшов до Артура й подякував йому за об'єктивну, а загалом – проукраїнську позицію.

Далі доля звела нас в кав'ярні «Під золотою зіркою», де у товаристві найяснішого цісаря Франца Йосифа ми бесідували кілька годин, аж поки час не змусив нас з жалем розпрощатися вже у статусі друзів. Позаяк Артур мешкав у досить віддаленому

від Львова Дрогобичі, то наша приязнь нагадувала «любов по телефону», що не завадило нам невдовзі перейти на «Боґусь і Артусь». Як дещо пізніше сказала мені Артурова сестра Анна Яроцька, саме так називала Артура в дитинстві їхня мати. Тож наші не такі вже й довгі стосунки були більш ніж дружніми, можна сказати – по родинному теплими, коли ніхто з нас не міг відмовити іншому в якихось послугах. Але залишимо це для себе.

Натомість хочу згадати нашу дуже плідну співпрацю на науково-популяризаторській ниві. Артур був не лише незамінним у редагуванні або ж перекладі моїх численних «польських» текстів. Нерідко він досить безцеремонно втручався в них, будучи, о диво, різкішим від мене в оцінках характеру польсько-українських відносин, займаючи здебільшого сторону скривдженого, тобто українців. Але водночас Артур залишався винятково справедливим, коли йшлося про кривди, заподіяні його польському народові. Тож мої книжки «Українці й поляки на Наддніпрянщині, Волині і в Східній Галичині…», «Від Люблінської унії до Волинських масакр», а, особливо, – двомовне українсько-польське видання франкової статті «На нашій – не своїй землі» в низці місць позначені відблиском непересічного інтелекту світлої пам'яті брата Артура. Водночас Артусь забороняв мені говорити про свій вплив на мої тексти, стверджуючи, що він лише шліфує їх.

З огляду на характер багаторічних щоденних занять у Карітасі, Артур дуже любив бути серед людей. Потребував погомоніти з друзями, «пофайкувати» з шанувальниками люльки, а нерідко й гостро посперечатися. Тому страждав від браку спілкування, коли

ковід і цілий букет, як виявилося пізніше, невиліковних хвороб, змусили його вести замкнений (у чотирьох стінах) спосіб життя. Тож два роки тому з великою радістю прийняв мою пропозицію черговий (і останній!) раз взяти участь у традиційних українсько-польських зустрічах у Яремчі. Змучений численними болячками, в супроводі брата-боніфратра Яна, він з ціпком у руці мужньо піднімався по сходах до зали нарад у готельному комплексі «Романтик», дибав між рядами, шукаючи знайомих, щоб погомоніти з ними. Чого йому це коштувало, я зрозумів лише тоді, коли випадково побачив фотографії підошв Артурових ніг, зроблених для лікаря. Можна лише здогадуватись, що його муки від ходіння були не меншими, від тих, що їх терпіла закохана в принца Русалонька з казки Ганса Крістіана Андерсена.

Тим не менше, він навіть не допускав, що міг би не відвідати презентацію моєї книжки «Від Люблінської унії…», що відбулася в Дрогобичі в липні 2024 р. Прийшов заздалегідь, терплячи страшний біль, відсидів цілу презентацію і постійно подавав мені знаки, щоб часом не забули дати йому слово в дискусії. Говорив як завжди мудро й від щирого серця про необхідність взаємного вибачення й поєднання двох сусідніх братніх народів. Говорив так, як міг говорити лише син землі польської, для якого земля українська стала другою батьківщиною, а невдовзі й місцем вічного сну.

Спочивай з Богом, Артусю!!!

Професор Богдан Гудь

СПОГАДИ ПРО БРАТА АРТУРА ДЕСКУ

ПРАЦІВНИКІВ ТА СПІЛЬНОТ БФ «КАРІТАС СДЄ УГКЦ»

Брат Артур Деска.

Вважаю, що Артур був сильною людиною. Найбільше мене підтримало і збудувало його рішення відмовитися від бізнесу і посвятити своє життя для інших, зокрема для потребуючих. Особливо тому, що Артур, був корінним поляком, не мав жодної родини в Україні і був римо-католиком, а посвятив своє життя і служіння для українців і перш за все греко-католиків. Робив це безкорисливо: ми практично ніколи не платили йому зарплати, за винятком невеликої допомоги на харчування і то час від часу.

Лише Господь Бог знає скільки Артур зробив для України і для українців, зокрема для молоді. Нехай Люблячий Небесний Отець прийме Артура в своє Небесне Царство – ще сьогодні.

о. Ігор Козанкевич

«Батько волонтаріату в Карітасі СДЄ»

Артур, з 2003 року розпочав своє служіння в нашому Карітасі. Його діяльність була скерована на допомогу потребуючим дітям і створенню волонтаріату. На це він посвятив 21 рік свого життя в Дрогобичі.

Артур, був харизматичною особою. Відкритий, швидко нав'язував контакт, жертвенний і працьовитий. Практично віддав себе цілого місії і служінню дітям та молоді. Почуття гумору і його простота відкривали серця молодих людей.

Ним була заснована «школа волонтаріату». Це була справжня пригода для дітей. Багато молоді тут знайшли своє покликання і майбутню професію. Це можна назвати «Школа життя». Для багатьох Артур став «батьком» і «мамою».

Нехай Господь покличе послідовників, щоб продовжити і розвинути справу Артура.

Волонтерська спільнота БФ «Карітас СДЄ УГКЦ»

Артур був чудовою Людиною, яку всі поважали, любили та цінували! Він був надзвичайно мудрим чоловіком з потужною енергетикою, який завжди вмів розрадити та надихнути!!

Це людина до якої можна було подзвонити і поговорити будь який час, завжди знаходив потрібні слова! А найбільше любив гостей, і гостити всіх у себе!

В моїй пам'яті Артур залишив багато світлих і теплих спогадів, а його слова та вчинки залишили глибокий слід у моєму житті!!

Світла Пам'ять тобі друже, Артуре!! Молюся за Тебе!

Галина Космін

Був дуже розумною та вченою людиною! Особливо пригадуються спільні зустрічі та розмови на історичні теми, які торкалися

українського та польського народу. Він, як розумний філософ, завжди підходив до історії осмислено, оперував не просто історичними фактами, але вмів дати оцінку всім обставинам, які спонукали цим історичним моментам. Також мені дуже імпонувала його щирість і відкритість до молодих людей. Він дуже багато сили вклав в українську молодь та волонтерство! Артур більше віддав ніж «взяв». Вмів гарно та смачно готувати і за столом завжди знаходилось місце для кожного!

В моїй Пам'яті залишись світлі і приємні спогади, а сьогодні молюся за упокій його душі.

о. Богдан Лехович

Артур був для мене Вчителем і Другом! Саме завдяки його порадам, я вибрала собі напрямок, де навчалася та працюю. Його оптимізмові, розуму та виваженості можна було позаздрити. Завжди буду пам'ятати його жарти та «колючки» на рахунок «Чого не заходиш? Знайшла собі хлопа?». Вчив нас готувати, а посиденьки були веселі та щирі, цього бракуватиме без тебе!

Світла Пам'ять, Друже!

Радомира Космін

Для мене Артур був Людиною-душею, філософ, психолог, мандрівник, інтелектуал, мав відмінне почуття гумору, вмів як

підтримати влучними і потрібними мені словами, але й так само дати правильного «копняка».

Коли вже довго до нього не приходила в гості то він казав: «Та ясно, хто такий Артур Деска? То «помпка від ровера». Вже мене не треба провідувати, проте проходив час і говорив наступне, «як будеш мати «хлопа», то обов'язково маєш привезти до мене, я проведу з ним розмову»!

Він той, хто любив життя, а життя Його. В нього було чому повчитися.

А як смачно пан Артур готував їжу. Пригадую якось на Святий Вечір прийшла до нього, до речі, двері його дому були завжди відчинені для усіх. І він з порогу каже «не треба роззуватися, і йди на кухню смажити рибу. І ми з ним говорили про його дитинство, юність, мрії на майбутнє. Будучи поляком він вірив у Перемогу України і завжди про це писав, говорив. Це було моє найтепліше Різдво, а тепер вже спогад про цю Велику людину. Світла Вам пам'ять!

Уляна Яжик

Наш Тато Хресний.

Дуже багато осіб поруч, пахучий чай, смачні страви на столі і довгі години розмов... . Це історія чудового Поляка, з великим серцем і з спеціальною Божою місією – служити поєднанню українського і польського народів.

Артур Деска, приїхав в Україну в 2002 р. створювати бізнес, який швидко покинув. Вирішив посвятити ціле своє життя,

служінню молоді, дітям, переселенцям та об'єднанні наших народів. Перше його помешкання було в старому приміщенні Карітас, по вул. Чорновола 4, в Дрогобичі. Кімната в Карітасі, в день слугувала офісом для праці, для захисту дітей вулиці, кормління їх, і допомогою в домашніх завданнях, а вночі це його спальня і єдиний дім.

Артур, не мав власних дітей, і ми дуже хотіли, щоб він мав сина, хресного сина. Тому наш перший син, Данило, став для Нього хресною дитиною. Він приїхав до нас, з Польщі на хрестини, в прекрасній українській вишиванці. Просив, щоб протягом цілої Св. Тайни Хрещення тримати самому дитя на своїх руках. Він молився за маля, і захоплювався ним.

Не всі в Дрогобичі, однозначно сприймали поставу і служіння, яке розпочав Артур. Не раз він зустрічався з критикою, осудженням чи підозрою зі сторони українців, як і поляків. Але його посвята і жертовність перемагали усіх скептиків.

Завжди, Його дім був відкритий для інших осіб. Кожен, хто хотів, міг до Нього прийти і просто побути там, або і переночувати. Гостинність і час для інших – були нормою. Артур створив і очолив Рух Волонтаріату в Карітасі СДЄ УГКЦ. Він допомагав Українській молоді жити цінностями, вибирати професію і вчитися закордоном в Польщі. Хоча Артур мав проблеми зі здоров'ям і вагою, він особисто їхав і зустрічався з ректорами університетів в Польщі і просив щоб безкоштовно прийняти на різні факультети молодь з України.

Літо це був час українсько-польських таборів для дітей і молоді. Ці діти, ставали черговими його дітьми. Підтримка в вирішені

проблем, розмови, мотивування до росту, пошуку роботи – на це могла розрахувати молодь. На стінах кімнати Артура, десятки фотографій з молоддю. Він товаришував їм під час шлюбу, радів народженням їхніх дітей. Сам, себе називав – дідусем.

Коли Україна боролася за свою Незалежність під час Революції Гідності і під час Майдану, Артур мав відвагу бути в Києві і організувати допомогу з Польщі. Він дуже багато писав для Поляків, про Україну. Злагоджував болісні події минулого, і заохочував до примирення, і взаємної співпраці. Коли в Україні почалася війна, він сказав, що нікуди не виїде, і готовий боротися і померти за Україну.

Після захоплення росіянами Криму, в 2014 р. Артур, став батьком для десятків сімей Кримських Татар. Допомагав знайти квартири, оформлювати документи, знаходити школи для дітей, і відкрив свій дім для кожного, хто мусів втікати з Криму. Він писав в публічних соцмережах, і в польських журналах про події в Україні. В перших днях війни, він організував допомогу з Польщі для людей з Східної України, для війська. Часто хворів після цього, тому, що довгі поїздки були для нього складними.

Артур дуже любив читати книги з історії. Він часто розказував про останні прочитані книги, про Другу Світову війну. Але окрім читання, Він не забував також їх дарувати. Артур давав приклад, своїм життям, що вартує служити для свого народу, і ще більше не боятися служити і іншим, у його випадку, Українцям. Він дбав щоб польсько-українські відносини мали майбутнє, не тільки через призму історії, але через довіру і повагу один до одного.

Кожного дня він молився, читав Святе Письмо, молився на вервиці і проповідував Живого Бога, своїм повсякденним життям. Любив свій Костел, товаришував зі священиками, монахами. Навіть вирішив стати монахом третього чину – братом Артуром у Христі. Помер прийнявши Св. Тайну Сповіді і Св. Причастя.

Став він Українцем для Українців, не покинувши свою польську ідентичність. Став Татом для багатьох студентів і дітей вулиці, Дідусем для Кримських Татар, Голосом правди про Україну для Польщі і знаком примирення наших народів.

Він жартував, що коли буде його похорон, він буде сміятися і показувати язик з Неба. Артуре, прийми від нашої сім'ї і Українського народу слова – ВЕЛИКЕ ДЯКУЮ, за дар Твого життя і служіння саме тут, в Дрогобичі.

З повагою і молитвою.

Яків, Данило,
Юлія, Олександра
і о. Ігор КОЗАНКЕВИЧІ

ARTUR DESKA – POLSKI PATRIOTA, SZEROKIM SPÓJRSENIEM NA ŚWIAT

Kochał rozmowy o historii i filozofii, będąc jednocześnie pierwszym do działania. Idealista zmartwiony marnością dzisiejszego świata i człowiek czynu. Wychowawca młodzieży. Organizator pomocy humanitarnej. Polski patriota. Zapalony historyk i kucharz. Tłumacz i redaktor. Gorliwy katolik i pierwszy opiekun Tatarów Krymskich w Drohobyczu. Głęboko zatroskany i szeroko uśmiechnięty. Z sercem na dłoni. Uwielbiał żartować z samego siebie i najbliższych. Nie założył rodziny, ale przyjaciół i podopiecznych miał wszędzie.

Prowadził dom otwarty. Nie dbał w nim o żadne wygody, ale zazdrościłem mu starannie tworzonej przez lata historycznej biblioteczki. Krytyczny recenzent. Zasadniczy i wyrozumiały jednocześnie. Ze swoim przybranym bratem Hose tworzyli niepodrabialny, niesamowity społecznikowski duet. Świecki człowiek Kościoła, który powinien mieć twarz właśnie takich ludzi. Współczesny franciszkanin. Przyjaciel.

Dbał o wszystkich poza sobą. Chorował, narzekał na zdrowie i wybierał się do krainy wiecznych łowów od kiedy pamiętam. Na

swoim posterunku wydawał się jednak wieczny. Rozmawialiśmy jakieś dwa tygodnie przed Jego śmiercią. Długo jak nigdy. O Ukrainie, Polsce, kondycji świata i codziennych zmartwieniach. Zapraszał do siebie bardzo. Nie zdążyłem.

Bartosz Kramek

ЛЮДИНА З ВЕЛИКИМ ЩИРИМ СЕРЦЕМ

2014 рік видався вкрай складним для кримських татар та всієї країни, адже був початком повномасштабної війни 2022-го. Ми втратили рідні домівки, спокій і затишок, розлучилися з нашими родичами, ми втратили рідний Крим. Ця напружена подорож Сімферополь – Львів – Дрогобич була нервова, незрозуміла, лякаюча. Перші з нас їхали просто навмання, спасала тільки молитва до Всевишнього.

І він почув нас. В перший раз вступивши на землю Львівщини, ми познайомилися з усміхненим, добрим та чуйним дядьком в довгому светрі, чорному капелюсі з палицею і трубкою в руках. Це і був пан Артур, який першим протягнув руку допомоги, вхопив нас за руку наче малих дітей і привів в новий для нас світ – світ Дрогобиччини. Саме з ним ми наче вчились наново робити кроки.

Невідомість все ще лякала, але він просто не дав можливості нам хандрити. Пан Артур разом з паном Хосе Турчиком організували групу волонтерів, які здійснювали повний соціальний супровід. Перше – переоформлення і подача документів до Соцзахисту, пошук тимчасового житла, влаштування дітей до шкіл і садочків, та ще багато чого, що просто неможливо перерахувати.

Але найголовніше – він намагався підняти наш дух, опікувався дітьми, влаштовував для них дозвілля. Щороку запрошував польських волонтерів з молоді, щоб організувати літній табір для дітей, всілякі екскурсії та мандрівки.

Пан Артур невпинно намагався залучати своїх друзів та волонтерів задля всебічної допомоги, щоб ми могли краще облаштуватися і не відчувати, що ми тут у гостях. Він хотів, щоб ми були як вдома. І йому це вдавалося.

Кожен з нас може поділитися своїм досвідом знайомства та спілкування з ним, навіть наші діти.

Ось спогади родини ***Рустема Якубова***, першого голови кримськотатарської громади Дрогобича, до речі відкриттям нашого культурного центру ми теж завдячуєм саме пану Артуру та пану Хосе. «*Наше знайомство з паном Артуром почалось у 2014 році у селищі Волоща, що на Львівщині. Ми усією родиною приїхали з окупованого Криму та оселилися в будинку, який нам надали для життя добрі люди.*

Пан Артур приїхав до нас з доброю посмішкою та з тортиком у руках. Одразу було зрозуміло, що він добра людина. Наша багатодітна сім'я чекала на появу ще однієї дитини, тому Пан Артур запропонував нам переїхати у Дрогобич.

Наступного дня за нами вже приїхала машина, та ми поїхали жити у Карітас. З того дня він завжди допомагав та підтримував нас.

Найбільше запам'яталось нам, як він подарував нашій новонародженій дитині ліжечко, ванночку, одяг та багато

необхідних речей. Пан Артур називав Арслана онуком. Ми часто родиною ходили до нього у гості, де він пригощав нас смаколиками та розповідав нам цікаві історії. З ним завжди було дуже цікаво. Він завжди казав, що після деокупації Криму поїдемо разом купатися у Чорному морі. Але, нажаль, він не дожив до цього дня... Також він допоміг нашій громаді отримати приміщення для Культурного центру, а також отримати гроші на його ремонт.

Пан Артур завжди допомагав нашій громаді вирішувати життєві проблеми, він організував багато гуманітарних допомог. Ми дуже вдячні Богу, що зустріли цю добру та чуйну людину».

Серед нас є також сім'я військового ***Джамала Джамхірова***. Це родина, якою пан Артур опікувався особисто, адже перші роки вони прожили без годувальника.

«*З нашим дорогим паном Артуром ми познайомилися в далекому 2014. Якось до хатинки, в яку нас з дітьми прийняла і поселила одна дружня сім'я з міста Бориславa, постукали. Це до нас приїхав пан Артур зі своїми друзями, він представився польським волонтером, який зараз працює в Карітасі в місті Дрогобичі. Дізнався про нас від знайомих воїнів, що чоловік пішов добровільно захищати країну, тому він сам нас знайшов і особисто приїхав. Після цього знайомства пан Артур став нашим дорогим другом, і діти дуже полюбили його. Він нас запрошував на різні заходи до Дрогобича, возив дітей до різних дитячих розважальних центрів, зоопарку, на каруселі, часто купував морозиво. Саме він познайомив нас з нашими*

кримськотатарськими співвітчизниками, котрих він поселив в Карітасі. Приїжджав завжди з подарунками та смаколиками для дітей. Діти досі пам'ятають, яку величезну рибу він привозив, бо таку вони тут ще не бачили. Наш пан Артур став для мене як брат, – пригадує ***Гульнара Джамхірова****, – він так і називав мене: «Гульнара, ти – моя сестра, а Джамал (чоловік мій) – брат».*

Я ніколи не забуду всі його добрі справи, він дуже-дуже багато чим нам допоміг, починаючи з допомоги чоловіку на фронті побутовими речами, закінчуючи моральної підтримкою. Я ніколи не зустрічала таких людей з Щирим та Добрим серцем. Він нас підтримував, щоб ми не переживали за Джамала, що чоловік вернеться з фронту, Крим звільнять, і ми обов'язково повернемося, а він обов'язково буде нашим дорогим гостем у Криму. Наша остання зустріч була за 10 днів до того, як він покинув нас. Я, як завжди, приготувала його улюблені кримськотатарські страви – манти та караїмську самсу. Ми з чоловіком та донькою Саййорою поїхали до нього, як завжди дуже добре посиділи, поспілкувались, посміялися, бо там де пан Артур не може бути сумно. І запланували, що ми його заберемо до нас в гості у село, щоб він трішки відпочив та подихав свіжим повітрям. Він зрадів і пообіцяв приїхати після завершення статті, над якою він працював з задоволенням. Але, нажаль, це була наша остання зустріч у цьому світі».

«Артур був для мене братом, сильний духом та терплячим чоловіком, – додає ***Джамал****. Ми часто сиділи спілкувалися, сперечалися, жартували. Він пригощав найсмачнішою пастою,*

яку готував з задоволенням. Я завжди буду вдячний Всевишньому за те, що на моєму життєвому шляху зустрілася така людина, яка підтримувала мою родину, поки я був на фронті, допомагав фронту і всім нужденним до останнього подиху».

Саййора Джамхірова ділиться теплими спогадами: «*Пан Артур був неймовірною людиною. Він став для нас членом нашої родини, нашої громади. Для наших дітей він був дідом Артуром. Немає в нашій громаді дитини, яка б не знала пана Артура. Так і для моїх дітей він став дідом Артуром, який піклувався нами до останнього, знайомив нас зі своїми польськими друзями-волонтерами, наче відчував щось і відверто казав мені неодноразово: «Саййорка, зараз війна, всім тяжко, тому, якщо зі мною щось трапиться, я хочу, щоб мої друзі-волонтери продовжували мою справу і підтримували вас хоча б до кінця війни. І так я буду радіти, що моя справа продовжується». Дуже сумуємо за ним, сумуємо за нашими теплими посиденьками в нього або в нас. Завжди жартував, веселив дітей. Ми сумуємо за його мудрими порадами, діти, і досі не розуміючи, питають мене: «А коли ми підемо у гості до пана Артура на смачний тортик із смачним чаєм або на піцу*».

Багато чого ще хочеться перелічити. Жінки нашої громади пригадують, що навіть останні місяці, коли він важко ходив, він завжди зупинявся, як бачив когось. Не дивлячись на біль, не нехтував зупинитись справитися про здоров'я наших родин, чи все у нас в порядку, чи не хворіємо. Завжди запрошував до себе: «Прийдіть до мене, приведіть дітей, посидимо, пригощу вас смачненьким».

Дружина Абдурахмана Іслямова пригадує, що коли вони жили в с. Раневичі, він часто навідував їх разом з волонтерами. Якось вона стала дякувати за допомогу, а він відповів, піднявши палець вгору: **«Це не я, це Бог допомагає»**.

Такий він був. Щире серце. Людина з великим щирим серцем.

Громада Кримських-татар

DZIESIĘĆ POWODÓW, DLA KTÓRYCH NIGDY NIE ZAPOMNĘ O ARTURZE DESCE

Artura spotkałem po raz pierwszy około 10 lat temu. Jechaliśmy z przyjaciółmi na Podole, nacieszyć się jesiennymi krajobrazami Dniestru i okolic Zbrucza. Pomyślałem wtedy, że trzeba się gdzieś po drodze zatrzymać – padło na Drohobycz. Powrót miał być przez Lwów. Skoro Drohobycz, to dawna internetowa znajomość z 2013 roku była pierwszym skojarzeniem. Zadzwoniłem do niego, umówiliśmy się, że oprowadzi nas po «swoim» w końcu mieście.

W tamtych latach nawigacja potrafiła płatać figle – poprowadziła nas tak potwornej jakości «skrótem», że moi pasażerowie momentami woleli pójść pieszo. Na miejscu byliśmy dobre dwie godziny po czasie. Artur nadal czekał w okolicach rynku. Nieporuszony naszym spóźnieniem, opowiadał ze swadą o historii i współczesnym życiu miasta.

Dość szybko nabraliśmy przekonania, że Artur wychodzi z roli lokalnego przewodnika. Opowiadał o Ukrainie, jej paradoksach, Ukrainkach i Ukraińcach, powikłanych losach narodu migrującego i z trudem wiążącego koniec z końcem, narodu, który robi krok do przodu tylko w okolicznościach burzliwych i gwałtownych.

Noc zapadła na długo przed tym, kiedy kończyliśmy Arturowe gawędy. Następnego dnia przyjęliśmy bezlitosną połajankę, że zamiast hotelu trzeba było spać u niego – i znów, przy kawce, wrócił do swoich opowieści o ludziach i regionach, które autentycznie kochał.

Mam świadomość, że ów weekend u Artura to nic szczególnego, dla wielu może nawet banalna historia. Ot, polski społecznik żyjący w «ciekawych czasach» na obczyźnie, co lubił się wygadać, być może też napawać dumą, gdy słuchacze (nie rozmówcy) otwierali usta z podziwu. Dla mnie to wspomnienie jest jednak ważne i miało wpływ na dalsze wydarzenia i naszą przyjaźń.

Po pierwsze – Artur był autentyczny.

Nikogo nie udawał, nie zakładał maski. Czasem egzaltował się konwencją rycerza na stanicy, czasem snobował beretem na głowie i arafatką na szyi – ale to wszystko. Ta prostota znakomicie wpływała na jego relacje z ludźmi, szczególnie z młodzieżą, do której, jak wiadomo, dotrzeć najtrudniej.

Po drugie – Artur kochał ludzi.

Starał się to robić mądrze. Jego autentycznej trosce o drugich towarzyszyła ciągła gotowość do zawracania ich ze złej drogi. Mogło i musiało to oznaczać napięcia, ale to była cena, którą chętnie płacił, szukając prawdziwych relacji – takich, w których nie brakuje miejsca na trudne tematy.

Po trzecie – w przyjaźniach był szczodry i uparty.

Dociekał przyczyn problemów, doradzał i planował przyszłość młodych. Nie oszczędzał sił i środków, aby dopilnować spraw, które sam uznał za ważne dla przyjaciela. Nie uznawał w tym limitów i półśrodków.

Bywało, że był w tym tak zatracony, że nadepnął komuś na odcisk – czasem nawet beneficjent jego starań mógł oberwać.

Po czwarte – był patriotą Polski i Ukrainy.

Sprawy publiczne i politykę traktował jako narzędzia do tworzenia dobra wspólnego. W relacjach polsko-ukraińskich było dla niego oczywiste, że wspólne dobro nie jest utopią. Sprawy polskie oglądał z dystansu Drohobycza – łatwiej mu było oddzielić rzeczy ważne od jałowych sporów. Z kolei niezależność Polaka dawała mu prawo do głoszenia bezkompromisowych, trudnych opinii o polityce ukraińskiej – zarówno krajowej, jak i lokalnej. Zainteresowanych odsyłam do jego felietonów w Kurierze Galicyjskim, największym polskim piśmie ówczesnej Ukrainy, utworzonym przez nieodżałowanej pamięci Mirosława Rowickiego – wielkiego przyjaciela Artura.

Po piąte – był zapalonym historykiem.

Wyjeżdżając do niego, musiałem uzbroić się w długą listę periodyków historycznych, czasem też nowości wydawniczych. Sprawiało mi frajdę, że tę jego pasję zasilam konkretnie. Cieszyła mnie jego dziecięca radość, kiedy rozpakowywał kartonik z Poznania. Nie byłem dla niego w tej dziedzinie partnerem – tym bardziej że wśród jego przyjaciół byli wybitni historycy ukraińscy, jak prof. Bohdan Hud. Wspominam o tym, bo rozmowy z Arturem o polityce i jej kontekstach historycznych były dla mnie ważną inspiracją.

Po szóste – był organizatorem pomocy.

Zbyt skromnie nazywał siebie wolontariuszem. Był jednoosobową instytucją, która potrafiła dostrzegać potrzebujących, pozyskiwać środki i zasoby pomocowe, a potem skutecznie je łączyć. Bywały projekty,

w których wspólnie angażowaliśmy mnóstwo sił w akcje o stosunkowo małym zasięgu, w których jednak zawsze to człowiek był w centrum uwagi.

Muszę podkreślić – bo Artur, podobnie jak wielu zaangażowanych humanitarnie, bywał niesprawiedliwie oceniany – że dla mnie zawsze był wzorem uczciwości. Potrafił podporządkować swoje niemałe ego temu, co najważniejsze – potrzebom Tatarów, młodzieży drohobyckiej czy osób w tarapatach zdrowotnych.

Po siódme – był bezkompromisowy i bezczelny w osiąganiu celów.

Byłem świadkiem, jak w gabinecie dziekana dużego uniwersytetu, po kilku minutach rozmowy przeszedł z nim na «ty» i zdobył zapewnienia pomocy dla swoich podopiecznych.

Po ósme – lubił jeść i robił to z pasją.

Jedzenie było dla niego częścią kultury, podnoszoną do rangi wyższej niż tylko potrzeba fizjologiczna. Do moich powinności, przy okazji wysyłek pomocowych, należało dorzucenie lokalnych wiktuałów: owczych serów, piw kraftowych (w niewielkich ilościach przecież!). To były «ludzkie sprawy», które sprawiały mu radość i były pretekstem do biesiadowania z drohobyckimi przyjaciółmi.

Podczas jego wizyt u mnie w domu celebrowaliśmy steki. U niego — raczej smakołyki ukraińskie i tatarskie. Barszcz warzony przez Artura był nieco podejrzany, ale odmówić mu nikt nieśmiał.

Po dziewiąte – niedbał o zdrowie.

To może wstydliwe, ale prawdziwe. Jego zaniedbania powodowały, że rwaliśmy sobie z Jose i Ceesem (przyjaciółmi z Drohobycza i Amsterdamu) włosy z głowy – choć wszyscy jesteśmy łysi. Tych

nerwów, rozmów o terapiach, momentów złości i troski – było dużo. Wiedział o jednym i o drugim.

Po dziesiąte – zostawił we mnie pasmo wyrzutów sumienia.

Że nie kontaktuję się dość często, że nie przyjeżdżam na święta, że nie zawsze reaguję na propozycje projektów pomocowych, że bywają chwile, gdy mówię «nie tym razem». Męczy mnie to do dziś. Zrozumie to chyba tylko ten, kto działa długo społecznie, w emocjonalnie wyczerpujących zobowiązaniach – gdzie niedajesz już rady, a każda odmowa przygniata do samego dna osobowości.

Piszę o tym dla kontrastu. Bo Artur – mimo swoich słabych chwil, których miał, jak wszyscy, wiele – pozostawał niezłomny, gotowy do pomocy, nieobojętny na potrzebujących. Nawet wtedy, gdy sam był już słaby.

Takiego właśnie Artura Deskę będę pamiętał.

Witold Horowski

АМБАСАДОР ЛЮБОВІ І ДОБРА

Є люди, як хмари, а є – наче зорі, промінь яких відбивається багатогранністю і красою у всьому і у всіх навкруги... Життєва зоря Артура Дески пломеніла у Дрогобичі майже два десятки літ, і в душі кожного, хто хоч раз із ним зустрічався, залишала назавжди незабутній слід... Артура Деску, цього непересічного чоловіка, знало не лише Франкове Підгір'я і вся Дрогобиччина, але й земля Коперника, і вся Європа. І це без перебільшення! Він, Артур, хоч і був поляком за національністю, проте його серце завжди билося в унісон з Україною!

Він був Людиною з великої літери, з великим щирим серцем і відкритою душею. Познайомилася в 2014-му, коли допомагали батальйону генерала Кульчицького, а потім передавали медицину у Львівський військовий шпиталь, а згодом допомагали у пошуку квартири багатодітному воїну-добровольцю, переселенцю з Криму Джамалу, а потім... Саме Артур Деска, будучи польським бізнесменом, став першим волонтером на теренах Дрогобиччини з часів Майдану і початку АТО. Саме з нього, фактично, і почалася допомога братньої Польщі нескореній Україні, яка боролася за свою Незалежність з рашистськими окупантами. Саме Артур запрошував до України тих польських (і не лише) бізнесменів, котрі могли надати Україні волонтерську допомогу і підтримку.

З початку Революції Гідності і до нинішнього дня допомагають Україні десятки відомих польських волонтерських організацій. Невтомні і відважні, ці волонтери об'їздили з гуманітарною допомогою безліч українських міст і сіл, у тому числі і на Півдні та Сході України. Таким чином, друзі Артура, допомагаючи немічним людям, дітям у дитбудинках, залишеним на згарищах тваринам, розповідають світу про трагедію України, про загрозу, яку несе для всієї Землі путінська воєнна машина.

Творити добро в ім'я миру учив їх великий гуманіст, Амбасадор Любові і Добра Артур Деска.

Артур Деска був дійсно першим волонтером на теренах Дрогобиччини та одним із перших в Україні. Польський граф за титулом та аскет за стилем життя, Артур вів скромний, проте благородний спосіб життя. Маючи делікатне здоров'я, чоловік глибоко відчував людей з особливими потребами, з особливими проблемами... Гостями його невеличкої, але надзвичайно гостинної квартирки були десятки українських та польських знаменитостей, майже всі відомі і маловідомі волонтери, яких він, застосовуючи свої кулінарні здібності, завжди частував власноруч приготовленим борщем, пловом, різноманітними смакотами та своїм славнозвісним колекційним чаєм. «Мар'ю, ти коли прийдеш? Що тобі приготувати на обід?» «Віднікуватися» і перепрошувати була марна справа тож, п'ючи його направду «королівський чай», я завжди з цікавістю розглядала ті десятки подяк і нагород, розвішаних на стіні, «іконостас» з портретів з такими світлими й приємними людьми, як і сам Артур. А ще любила переглядати його бібліотеку. О, то

був, направду книжковий «клондайк». Адже Артур – людина енциклопедичних знань, надзвичайно ерудована особистість, вчений, історик, і в полеміку на будь-яку тему він вступав легко та із задоволенням... Ми були сусідами по Самбірській, через 5-6 будинків... Зустрічалися нечасто, але «продуктивно». Бо то Артур захворіє чи приймає гостей то я заслабну, або на роботі, чи на волонтерці... Останній раз, коли прийшла до Артура, ми спланували зробити у музеї «Дрогобиччина» велику «зустріч-подяку» для всіх волонтерів, які з початку війни, з 2014 року, допомагали і допомагають потребуючим українцям та Українському Війську. «Склади, Мар'ю, свій список, а я свій, і ми запросимо усіх волонтерів, бо людям треба вміти казати «ДЯКУЮ!» Усім, хто допомагав Україні, Артур не встиг подякувати, бо завчасно пішов до Бога на Тризну...

Велетень з великим ранимим серцем, сповненим вселенської любові, пішов вимолювати в Господа тверезого ума й любові для людей, а для України – перемоги й миру.

Є люди, як зорі, які, світячи іншим, згорають дотла... І залишають тепло свого серця та тисячі яскравих спогадів про свою життєву дорогу, немов про шлях зорі, яка не тліла, а горіла! Пам'ятаю Тебе у молитві, дорогий друже Артуре! І пам'ятатиме Україна, для якої Ти був справжнім другом, Воїном Світла і Добра!

Марія Головкевич

АРТУР ДЕСКА – ОСОБА ЗНАКОВА, ВАЖЛИВА І ПРЕКРАСНА ЛЮДИНА

Зараз важко згадати у котрому році я познайомився з Артуром. Але пам'ятаю що то було біля дрогобицької церкви святого Юра і він був у складі туристів з Польщі. І я побачив харизматичну особу, що залишилась у пам'яті. Може, якось не відразу але з часом ми стали гарними приятелями. Такими що під час випадкових зустрічей, на різних культурологічних заходах, завжди тішились і жартували, як самі близькі люди. Вже згодом я дізнався про дуже вагому волонтерську допомогу, привезену ним із Польщі, яку Артур робив для різних людей котрі, цього потребували у Дрогобичі. І це у мене викликало ще більшу повагу до цього симпатичного і дуже розумного чоловіка.

Коли розпочався Майдан ми вже були з Артуром у дуже дружніх стосунках. І ось проходячи біля будинку Профспілок я побачив прекрасну вельми колоритну картину – посеред молоденьких красивих дівчат – польських волонтерок сидів Артур. Це щось було несамовито !!!! Перше враження, що то велично монументальний Буда, або дохристиянський Божок посеред своїх прихильниць. Ну звісно я закричав від радості і направився до

Артура. Нашій утісі від такої несподіваної зустрічі не було меж !!!! Адже я побачив дуже рідну людину. Майдан мав магію незалежної понадземної Держави, де прибували дуже близькі, зазвичай не знані люди. І зустріти людину котру дуже поважаєш, то наступали миті неперевершеного щастя. Ну звісно, Артур теж дуже втішився коли побачив мене. І відразу почали жартувати весело сміючись над самими якимись незначними дрібничками, що нас оточували, і відразу почали згадувати якісь приколи з життя до Майдану. Звісно знимкуватись і робити селфі. Артур робив то на свій великий професійний фотоапарат, а я на мобільний телефон.

Якось, майже відразу, я спитав де він зупинився. І почувши що десь досить далеко від центру, автоматично запропонував, що б пожив «у мене». Якраз після того, як після штурму 11 грудня наш намет був повністю зруйнований, ми поселились у підвалі на вулиці Костельній, що був буквально біля блокпосту – проходу на Майдан. Артур без зволікань згодився. Трохи походивши по Майдану, під вечір, ми пішли до мене. У підвалі, де ми жили, розміщувались дві кімнати і, закономірно, всі спали на підлозі на матрацах, а накривались спальниками. Звісно місця там вистачало всім, хто хотів там бути. Там проживала певна група людей «прописаних» у цьому середовищі, але часто приходили на ніч майданівці, які приїздили на Майдан на декілька днів і знали, що їм завжди там будуть раді. Коли прийшов Артур, цього вечора, серед інших, якраз підтягнулись, нажаль вже покійні – мій син Петро і моя дружина Танюся. Звісно я їм зателефонував, щоб поділитись цією радісною новиною.

Звісно моя Танюся теж дуже втішилась Артуру, а з Петром вони відразу дружньо заприятелювались. Артур повитягував з свого великого ранцю різні привезені ним екзотичні продукти і пляшку бехеровки, котра закономірно, була зустріта на ура. І смакуючи це й прекрасний напій, ми далі радісно розмовляли постійно сміючись з різних історій, котрі кожен розповідав згадуючи їх із свого минулого життя. Цей святковий вечір вдався на славу і ми сиділи, що найменше до третьої ночі.

Найближчих декілька днів ми далі ходили по Майдану зустрічаючи, щораз випадково близьких і знайомих людей . То були окремо колеги мої і Артура. Це були люди не тільки з Дрогобича, але і з ряду інших міст. Повернувшись до дому Артур далі невпинно допомагав, але тепер не лише потребуючим людям, але тепер і майданівцям. Розуміючи тверезо, що то вийшли наші громадяни боротись за свою свободу і справедливість, а особливо проти росії, котра мала злочинні плани вже тоді, будь якими методами захопити Україну.

Коли згадую ці дні, завжди радісно стає на серці, адже завдячуючи таким людям, як поляк Артур віра у прекрасних людей лише укріплюється.

Майдан остаточно дав зрозуміти, що ми стали прекрасними друзями. Я довгий час навіть називав Артура Майданерос, і він від того дуже тішився, ми обоє тішились.

Артур часто дзвонив до мене і запрошував в гості. Ми не раз були в нього спочатку із своєю Танюсею, котру Артур дуже любив. А потім заходив не раз і я. Артур дуже добре знав історію, і зазвичай

ми вели цікаві дискусії про різні події, як з часів середньовіччя, так і до наших днів. Я не раз намовляв його, щоб він видавав книжки, бо мав дуже цікаві і науково обґрунтовані погляди на різні історичні події. Але нажаль не сталось.

Всі хто були близько знайомі з Артуром завжди його з радістю згадують. А взагалі Людина продовжує жити своїми гарними справами і після відходу. Так і з життям Артура, який був нам дуже рідним, і котрого завжди будемо пам'ятати як Особу знаково важливу і прекрасну Людину.

Лев Скоп

NASZ PRZYIACIEL I DORADCA

W lipcu 2024 roku odszedł Artur Deska – człowiek instytucja. Legendarny polski wolontariusz w Ukrainie, piewca pojednania i współpracy pomiędzy naszymi narodami. W duszy romantyk, w działaniu – pozytywista.

Nasz przyjaciel i doradca, którego poznaliśmy w czasie Majdanu w 2013 roku. To on zainspirował jedną z pierwszych polskich zbiórek na wsparcie europejskiej rewolucji, która zmieniła bieg historii. Tak zaczęły się nasze – Fundacji Otwarty Dialog – humanitarne działania na rzecz Ukrainy, które – z różnymi przygodami – trwają do dzisiaj.

Szczególnie upodobał sobie pracę u podstaw z drohobycką młodzieżą, której opiekunem był przez lata jako dyrektor Centrum Wolontariatu Młodzieżowego miejscowego, greckokatolickiego Caritasu. Pomagał rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych, wysyłał ambitnych na studia do Polski i dalej. Ich dzieci traktował potem jak swoje wnuki i niesamowicie cieszył się z każdych odwiedzin.

Pasjonował się historią totalitaryzmów i zazwyczaj prosił o książki. Książki, suchary i kostki rosołowe – dla wielodzietnych rodzin, uchodźców i żołnierzy. Nie miał nic, organizował dla innych wszystko. Potrzebującym oddawał przysłowiową ostatnią koszulę. Od Drohobycza

po Awdijiwkę i linię frontu (na której służyli drohobyccy żołnierze). Nigdy nie pytał kim jesteś, zawsze – jak pomóc.

Artur budował mosty, łączył ludzi ponad granicami, wyznaniami i poglądami. Jak sam mawiał – łączył potrzeby i możliwości. Dzięki niemu wspieraliśmy tworzącą się w Drohobyczu społeczność Tatarów Krymskich, od 2014 roku uciekających przed prześladowaniami ze strony rosyjskiego okupanta. To tatarski pław na stole u Artura smakował najlepiej.

Dzięki niemu poznaliśmy Jose Turchyka – najbliższego przyjaciela Artura i jego partnera w społecznikowskiej działalności, wyjątkowego erudytę i lokalnego przewodnika. I wielu, wielu innych wyjątkowych ludzi.

Dowcipniś z ogromnym dystansem do siebie, dla którego najważniejsi byli potrzebujący i przyjaciele. W 2023 roku świętował 20-lecie pobytu w Ukrainie. Było to dla Niego bardzo ważne – nie mogło nas tam nie być.

Pewnie śmieje się teraz gdzieś z góry z żartu, który nam teraz wszystkim wywinął. Ciesząc się, że na swoim pożegnaniu raz jeszcze zgromadzi przyjaciół z czterech stron świata razem u siebie.

Герої не вмирають.

I trochę bardziej osobiście.

Był największym polskim wolontariuszem w Ukrainie (Artur dodałby w tym miejscu z rubasznym śmiechem: «Dosłownie i w przenośni!»). Fakt – był słusznej postury. I jeszcze większego serca. Od czasu gdy poznaliśmy się na Majdanie 12 lat temu wydarzyło się wiele – dziejąc się zbyt szybko. I tak się składało, że w momentach i okresach najbardziej

kryzysowych, nasze relacje najbardziej się zacieśniały i spotykaliśmy się najczęściej – bo wtedy było najwięcej do zrobienia. Niestety z rzadka tylko udawało się «na spokojnie». W Drohobyczu, Truskawcu, w Karpatach, we Lwowie, w Kijowie, Warszawie, Poznaniu i Rzeszowie.

Poznałem Artura jako człowieka ofiarowującego nowe życie. Pierwotnie myślałem, że tylko dwóm dziewczynom z Awdiejewki – mieście, o którym nigdy nie słyszałem. Potem zrozumiałem, że to spotkanie w decydującym momencie dało i mi nowy początek. Nasze drogi przecinały się odtąd wielokrotnie, a Artur Deska stał się moim mistrzem.

Kiedy się poznaliśmy w 2018 roku żyłem w świecie, do którego Artur nie pasował. Był niedzisiejszy ze swoją lojalnością a la Onufry Zagłoba. Jego rubaszne poczucie humoru nie wszystkim, w liberalnej i mieszczańskiej bańce Poznania, przypadało do gustu. On się jednak tym zupełnie nie przejmował. Parł do przodu, rozdając nowo poznanym ludziom zadania i dzieląc się odpowiedzialnością. I robił to w taki sposób, że nie sposób było mu odmawiać. To była jedna z jego najwspanialszych cech – potrafił zarażać ludzi entuzjazmem i poczuciem misji. Kiedy opowiadał, że ten dał to, tamten załatwił to, a jeszcze tamta zorganizowała owo, naturalnym stawała się potrzeba dodania i swojego wkładu. Stawał się w ten sposób nie tylko kreatorem działania wielu ludzi, ale przede wszystkim twórcą sieci ludzi dobrej woli. Tworzył więc pokusę robienia czegoś niesamowicie dobrego i wielkiego, przy pomocy małych rzeczy. Bo czym innym jest pomoc młodym dziewczynom ze wschodu Ukrainy w rozpoczęciu nowego startu w Polsce? A rzecz sprowadzała się w sumie do prostych rzeczy –

pomocy z aklimatyzacją w mieście, na studiach i po prostu miękkim lądowaniu w nowej rzeczywistości.

Minęło kilka lat, wiele się zmieniało u mnie, wiele się zmieniało na świecie, tylko Artur się nie zmieniał. Walczył o ludzi, tocząc jednocześnie walkę o swoje zdrowie. Zawsze ta pierwsza była ważniejsza. Był też nieustannym polemistą, dyskutantem nad sprawami publicznymi, przede wszystkim polsko-ukraińskimi, na Facebooku czy w Kurierze Galicyjskim. Zapewne większość, jeśli nie wszyscy, jego znajomych dostawali pdf z artykułami i pytaniami o opinię. Był moim nauczycielem i mentorem, który trwał twardo przy swoich poglądach, ale jednocześnie był niesłychanie otwarty na inność. Trudno było sobie wyobrazić człowieka, który miałby tak wielu przyjaciół i znajomych, z tak różnych stron światopoglądowych, obu plemion wojenki polsko-polskiej, obrońców różnych wizji historii polsko-ukraińskiej, akolitów nowoczesności i tradycji. Chciało się być zaproszonym przez Artura Deskę do tego zaszczytnego grona i czuć, że dzięki temu można rzeczywiście wzrastać.

Nasza najbliższa relacja, to Jego ostatnie dwa lata. Do dziś pamiętam jedną z naszych rozmów, kiedy wylewał na mnie, świeżego wolontariusza, kubły zimnej wody. Wszystkie jego ostrzeżenia spełniły się co do joty. Mówił o goryczy, zniechęceniu, nieżyczliwych opiniach, ludzkiej obojętności, byciu żebrakiem i samotności. Ale jednocześnie inspirował i rozniecał ogień. Pomagać trzeba mądrze, to coś, co cały czas mam w uszach. Podkreślał, że w procesie niesienia pomocy wszyscy są ważni i o wszystkich należy myśleć długofalowo. Mówił, że nie jest sztuką zasypać jedną osobę pomocą na raz, lepiej dać szansę na zmianę. Wielu polskich wolontariuszy znalazło w domu Artura nie

tylko dach nad głową, w drodze z humanitarką. Nie tylko Jego barszcz odgrzewany o 4 nad ranem, ale przede wszystkim wysłuchanie i dobrą radę. Był też, gospodarz domu na Sambirskiej, łącznikiem ludzi dobrej woli. W świecie pomocy humanitarnej bywa różnie, ale certyfikat uczciwości Artura Deski otwierał wszystkie drzwi i wystarczało jego: Tak, z nimi możecie współpracować! To dobrzy ludzie! To był największy wkład i najcenniejsza pomoc, jaką dostaliśmy w Fundacji Czerwony Mak. Zawsze będą mi brzmieć w uszach Jego: przyjedźcie!, ale jeszcze bardziej: póki jeszcze żyję i póki jeszcze mogę UŻYWAJCIE mnie! Nie sposób opisać, ile Artur zrobił dla nas, wykorzystując tylko telefon i swoją sieć kontaktów.

To był człowiek troski. O wszystkich, prócz siebie. Do swego zdrowia i potrzeb podchodził z ułańską nonszalancją. Wszyscy, którzy Go znali, doskonale wiedzą jak trudno było z nim dyskutować i jak ciężko było mu wyperswadować, że te kartony są do rozdania, a to jest dla Niego. Martwił się o dziewczyny wysłane na studia do Polski, martwił się o ekipę naszej Fundacji w kolejce na granicy, martwił się o mnie i moje boje z wszechświatem. Każdy kto doświadczył troski Artura może czuć się szczęściarzem.

Udało nam się nagrać ostatnią rozmowę i wrzucić ją na YouTube Fundacji Czerwony Mak. Rozmowa miała być o tym jak pożyteczną rzeczą w pomocy humanitarnej są kostki rosołowe. Ale jak zawsze poszło w dygresje i wyszedł z tego fantastyczny wykład o pomaganiu – komu, jak i dlaczego? I ciężko o lepszy testament.

link do filmu: https://www.youtube.com/watch?v=w4_BQncAMic

Piotr, w imieniu Fundacji Czerwony Mak

ПРО ЛЮДИНУ – ГЛИБУ,
ЯКУ ПАМ’ЯТАТИМЕМО ВІЧНО

Артур Деска був не просто людиною, це була глиба, про яку хочеться говорити, думати, пам’ятати. Це був генератор ідей, генератор життя, був нашим побратимом. Здається не було такого, щоб цей чоловік за нашим проханням не зміг би зробити. Часто, справа робилась значно краще чим ми просили.

Згадуючи пана Артура жалкуємо хіба, що якби він був поруч як бойова одиниця, ми зробили б більше роботи на фронті і в тилу. Артура не замінить жодна людина, це була особистість та частина того світу справжніх друзів.

Будучи поляком, він став в рівній мірі й патріотом України. Таких патріотів навіть серед маючих штемпель українців мало. Був відданий справі боротьби за незалежну Україну, яку ми робили, робимо і будемо робити завжди.

Пам’ять про Артура Деску нам допоможе в тому. За честь було знати таку особистість, справжнього побратима. Тиснути руку справжньому воїну по духу.

З думками про Артура додаються сили боротись і творити. Все буде Україна!

Вічна пам’ять Артуру! Робитимемо все, щоб нам не було соромно перед ним коли він споглядає на нас з неба.

Тому з Богом! Раді пам’яті, раді, що ми можемо називатись друзями цього неймовірного чоловіка.

Микола Кобільник (Енейко)

ЧУДОТВОРЕЦЬ, ЯКИЙ ТВОРИВ ДИВА

Моє перше знайомство з світлої пам'яті Артуром відбулося за ініціативи, дуже близької для нас людини теж вже світлої пам'яті Ірини Турчик. Це було на святкуванні дня міста. Символізм цієї події також підсилений долею, що саме 2003 рік це рік мого повернення в рідний Дрогобич і початок доброчинної відповідальності Артура в Україні. Враження були надзвичайні. Зрозумів, що ця людина виконує певну місію і неспроста сталось наше знайомство появившись в моєму житті. Було приємно зрозуміти, що цей чоловік живе не для себе, місія, яку він звалив на свої плечі в Україні дуже важлива, це згуртування людей для добрих справ. Появився лідер, який творить добро безкорисливо, і це стало співзвучним моєму розумінню добра, доброчинності, поваги.

Роздуми про Артура завжди закінчувались висновком, яке ж велике серце в цієї людини, яка так щедро може ділитись з потребуючими незалежно від соціального рівня, вислуховуючи їх, та з розсудливістю, а основне з досвідом, може дати пораду.

Артур з легкістю міг поділитись останнім. Він творив добро, творив чудеса своїми можливостями. Його можливості – це репутація незламного поборника добра в очах великої кількості друзів, доброчинців за межами України. Що хіба варті, його

рекомендаційні листи в Генеральне консульство Республіки Польщі у Львові, яке завжди вирішувалось позитивно.

Завдяки Артуру, я познайомився з багатьма людьми, які творять братство доброчинців, як в Україні, так і за кордоном. Знаково, що одна людина могла об'єднати таку кількість подібних собі.

Жаль, дуже жаль, ми втратили Артура не тільки фізично, ми втратили вчителя, який передавав свої знання і досвід. Здатність цієї людини вислуховувати проблеми інших людей причому з безпечною терпливістю й толерантністю була безмежною.

Справді Артур, як людина небайдужа, близька мого життя, відіграв велику роль в моєму розумінні, як і наскільки просто робити добро.

Світла пам'ять і вічна пам'ять великому герою, великій людині, другу, соратнику, побратиму! Спочивай з Богом!

Андрій Веселий

ТОЙ, ХТО ТВОРИВ ДЛЯ УКРАЇНИ

З паном Артуром у мене пов'язані надзвичайно теплі й приємні спогади.

Завжди, коли я перебував у нього, він запам'ятовувався особливою аурою доброти та любові до всього українського – до традицій, культури, мови.

Йому було притаманне надзвичайно чуйне й трепетне ставлення до дітей. Поруч із ним завжди було багато молоді, яка із задоволенням проводила з ним час.

Пам'ятаю наші зустрічі за чашкою кави – ми ділилися думками, турботами, іноді проблемами, але найчастіше – радістю.

Він був тим, хто щиро радів твоїм успіхам. Його життя не було сірим – радше чорно-білим, як і два його коти, що завжди зустрічали гостей. Вони символізували його щиру, добру натуру, веселу вдачу, яка водночас гармоніювала з глибокою самотністю. Саме ця самотність, здається, його й удосконалювала.

Він часто зізнавався, що не любить бути один. Але саме в тиші, наодинці, він впорядковував свої думки, мрії, світлі наміри – шукав точки дотику між Україною та своєю рідною Польщею.

Він був тим поляком, який з гордістю говорив: «Ja jestem Polak» – і водночас любив Україну, як рідну неньку.

Часто згадую його рідкісні спалахи гніву. Він різко, але обґрунтовано критикував окремих польських діячів, які намагалися загострювати увагу на історичних суперечностях чи конфліктах у сьогоденні між нашими народами.

Він казав: «Kurwa, to już historia». Але водночас наголошував, що історія існує не для того, щоб сіяти ворожнечу, а щоб пам'ятати, робити висновки й втілювати у життя все найкраще – заради нашого спільного майбутнього.

Світ створений для любові, і Бог – це любов. Про це треба пам'ятати. Ці його слова завжди вражали. Його непереборне прагнення допомагати українцям я сприймав як глибоку вдячність. Він ніби казав: ми маємо радіти, бо ми – разом, і можемо творити добро спільно.

І це добро він творив завжди – де б не був. На Майдані – втомлений, але незламний – він сидів посеред площі, і своєю постаттю, своєю волею спиняв розгніваний «Беркут».

А вдома – на улюбленому дивані, оточений дітьми, які щось йому розповідали, – він дарував їм свою щиру посмішку, огортав теплом, пригортав як рідний тато чи дідусь.

Його ніколи не називали «дядьком» – вони казали: наш Артур.

У нашій пам'яті він назавжди залишиться нашим Артуром – тим, хто творив для України, хто любив її щиро, хто був справжнім патріотом своєї країни.

Тарас Кучма,
міський Голова Дрогобича

ФЕНОМЕН АРТУРА ДЕСКИ – ВАРТИЙ ПОВІСТІ

Ми познайомились в 2015-му році. Я тоді воював в батальйоні Айдар, в моїй групі був поляк, який не був оформленим та, відповідно, не отримував жодної заробітної плати. В пошуках вирішення ситуації в Дрогобичі мені порадили звернутись до Артура і дали його контакти. Він запросив мене до себе та почав пригощати своїм славнозвісним чаєм, паралельно шукаючи вирішення проблеми... Мене одразу вразила відкритість, щирість та альтруїзм цієї неймовірної людини. Та я й уявити не зміг, наскільки великим і добрим було насправді серце Артура. Його прагнення врятувати кожного, покращити світ, робити неймовірні речі не просто вражали, а заряджали мотивацією. Він міняв людей. Змінював і мене. З часом я старався приходити до нього в гості все частіше, бо відчував себе в компанії з Ним інакше – спокій, затишок, наче рутина і гомін всього світу стихали в його компанії. У Нього можна було просто сховатись від усіх проблем. Поговорити на різні теми за люлькою і клубами диму – це були цікаві та чудові миті життя.

Знання Артура – це окрема тема. Я не зустрічав, і певне ніколи не зустріну більшого знавця історії. Він був справжнім асом в пізнаннях тоталітарних режимів, першої та другої світових воєн, та й не тільки їх. Годинами міг розповідати реальну історію

та факти, міг сходу перерахувати командирів будь-якого рівня радянської армії, чи третього рейху. Він відкрив для мене такі факти з історії, які повністю змінили мої пізнання і бачення картини світу. Головним постулатом в цьому плані для Нього було справедливе та неупереджене трактування історії, які б там не були неприємні факти для Його рідного польського народу, чи Його нового рідного українського. Жодної пропаганди – лише правда.

Ми навіть планували записувати подкасти, його розповіді на камеру, та й записали перший на цілу годину. В мене є це відео і завжди буде, як згадка. Артур довірив мені деякі цікаві факти його минулого, про яке майже ніколи не розповідав, тому і я не буду тут цього робити.

Та найбільшим даром було прагнення Артура допомагати. Його волонтерська допомога Майдану, а потім і фронту могла зрівнятись хіба що з величезними фондами – обладнання, одяг, їжа, медикаменти на мільйони доларів. Він опікувався госпіталями, пораненими, воїнами, переселенцями і просто нужденними.

Саме Він перший надав прихисток у Дрогобичі общині кримських татар у 2014-му під час анексії Криму. Саме Йому вони завдячують усім, що мають тут. Ба навіть після своєї смерті він подбав про них, бо лише завдяки Йому і вшануванню Його пам'яті татари отримали приміщення для свого центру.

Він став ангелом для десятків і сотень дітей з прифронтових міст, відправляв їх на навчання у Польщу, вибивав кошти для них, давав шанс на життя, а не існування. Не вистачить жодної книги, щоб описати усе, що Він зробив для України, для світу

в цілому. І жодної, жодної копійки Артур ніколи не привласнив собі! Це був альтруїст в повному розумінні цього слова. До кінця життя знімав скромну квартиру, хоча мав можливості і пропозиції здобути власну, чи то навіть будинок пропонували Йому, але ні, все іншим, собі – нічого. Він заряджав своїм прагненням допомогти і я мимоволі почав переймати ці принципи, хоч зовсім не в такому обсязі, та зрозумів ту радість від допомоги іншим.

З таким шаленим темпом життя Його і так не сильне здоров'я все частіше підводило Його, аж поки COVID-19 геть не підкосив. Тоді нам, лікарям та моєму батькові вдалось врятувати Артура, та до кінця Він так і не зміг вибратись. Хвороба добряче підкосила. Дуже довго Він старався звестись знову на ноги, навіть трохи вдалось. Багато тих, хто бився в груди, як любить і дружить – забували про Артура, від чого Йому було боляче та сумно. Дехто після його смерті дуже напоказ виписував, як варто було правильно дбати та лікувати Деску, хоча в ділі просто лишив Його... Бог їм суддя.

Та для нас, для тих, хто хоч трохи розумів Його велич (а це було зрозуміло далеко не усім) завжди було важливо хоч на якийсь процент дбати про Нього так, як Він про нас. Хоч тіло Його здавало, та розум був гострим, як завжди Його поради були доцільними для мене в любому аспекті мого життя, особливо перед виборами 2020 до місцевих рад та під час мого політичного шляху. Він ніколи не говорив чогось на догоду, яким би другом співбесідник Йому не був – критикував, якщо щось було не правильно, та підтримував, якщо вірно.

Почалась повномасштабна війна з РФ, я поїхав на фронт та все рідше міг заїжджати в гості. Мій батько час від часу допомагав Артуру зі здоров'ям, та це було складно – Деска був дуже не слухняним пацієнтом.

Новина про Його смерть застала мене при виконанні бойових завдань і дуже підкосила. Пам'ятаю, як просто впав в ступор, декілька годин не міг перетравити це, а потім просто почав ридати, чого не було зі мною ніколи. Аж тоді я зрозумів, наскільки важливим Артур для мене став, наскільки великим другом Він мені був.

Найбільше я жалію про те, що в останні тижні не дзвонив та не зміг бути присутнім на похороні. Не пробачу собі, що так мало в останній час приділяв йому уваги.

Постать Артура, на мою думку, дуже недооцінена зараз. Це був титан філософії, щирості, альтруїзму та співчуття. Такі люди народжуються раз на мільйон. Все, що Він робив, все, про що думав – лише на допомогу іншим. Один з найдостойнішим жителів Дрогобича, нашої країни, світу..

Великий друг України – це дуже вірно сказано про Артура. Великий друг мені. Прощай. Ти назавжди у пам'яті та серці.

Орест Каракевич

СПОМИН ПРО ВЕЛИКОГО ЧОЛОВІКА З «ВЕЛИКИМ СЕРЦЕМ»...

Напевно не простим завданням є сказати коротко і в той сам час вичерпно про велику людину з «великим серцем» яким був і залишається в моїй пам'яті Артур Деска.

Спробую, хоч не знаю чи зможу, словами змалювати його образ, бо вже на старті відчуваю, що напевно бракне мені тих слів-кольорів, які могли б хоч яскраво відкрити оцю багатогранну і водночас просту людину, якою був Артур.

Мій перший досвід зустрічі і спілкування з ним мав місце в будівлі «Карітасу», де я починав своє служіння і працю і де Артур на перших порах не просто працював, а навіть мешкав. В той день нашого знайомства і спілкування мені було зрозуміло, що з цією людиною мені легко вести розмову, бо його присутність не втомлювала, а навпаки, заряджала якоюсь невидимою енергією. Ця перше знайомство завершилося пригощанням мене смачним цибулевим супом, який Артур власноруч приготував за лічені хвилини у моїй присутності. Артур прекрасно готував і любив пригощати.

Однією з найяскравіших барв його особи була любов до дітей та молоді, він просто горів вихованням молоді в християнському

дусі та на основі волонтерського служіння суспільству, не раз казав, що радянських людей важко переробити, а виховати, готову для служіння ближнім молодь – є можливим. Тому Артур найбільше свого часу і сили задіював саме до праці з молоддю: табори, вишколи, поїздки за кордон, зрештою сприяння у навчанні за кордоном десятків, а може й сотень молодих людей з різних куточків України – це далеко не увесь перелік ініціатив, за які Артур брався з особливим завзяттям, починаючи з відкриття візи, вибору навчального закладу, десятки листів з проханнями про безоплатне навчання, пошук житла для студентів за кордоном і. т.д. Перебуваючи в оточенні молоді Артур оживав, він охоче ділився досвідом власного життя, вчив, виховував, настановляв інколи, навіть, повчально картав, але завжди, і тільки з добрими намірами і треба сказати, що молодь віддавала йому взаємністю, його любили, слухали, поважали і наслідували...

Ще одна яскрава барва в образі Артура, це його інтелігентність і шляхетність. Колись один мій добрий приятель, старший по віку, але близький по духу сказав: «Отче, інтелігентну людину видно здалека на протилежному боці дороги, навіть якщо вона йде у фуфайці». Отак було видно здалека Артура і не тому, що він був великий тілом, а тому, що його інтелігентне нутро привертало увагу, надихало І потягало наслідувати. І цього нам сьогодні на вулицях наших сіл і міст дуже бракує... як бракує і самого Артура!

Артур цінував дружбу і вмів бути добрим другом, якщо ти вже знайшов з ним спільну мову, то це мало шанси перерости у довгі та яскраві приятельські взаємини, у яких вже не існувало:

не можу, не хочу, не буду, бо якщо треба, то в будь який час він був готовий тебе вислухати і допомогти. Пригадую собі кілька спільних поїздок до Львова для відкриття візи. В дорозі з Артуром не можна було сумувати, він завжди уважно вислуховував що ти кажеш і без нав'язування ділився своїми думками на ту чи іншу тему. Переступаючи поріг польського консульства Артур ставав ногами на той «клаптик польської землі» і одразу оживав, бо любив своїх, як і любив всіх решту, і його присутність у консульстві справляла добре враження: практично не було питання яке б він не міг вирішити зі своїми для своїх, тобто для нас українців.

Ще одна важлива барва без якої образ Артура був би не завершеним, це його християнська постава. Артур вірив у Бога, святкував усі Християнські свята згідно обох традицій Західної і Східної, бо римо-католиком він був хрещений, а християнином він був з усіма хто його оточував. Чого тільки варте його не одноразове восходження з Хресною Дорогою на гору «Героїв Небесної Сотні» в селі Довге Гірське. Це справді була епічна річ, бо хто знав Артура ближче, той розуміє як не просто йому давалося такого роду сходження на високу гору, але він не здавався перед труднощами виходу на гору... як і не здавався по життю перед іншими труднощами які мав.

Не обійтися і ще без однієї яскравої барви, якою було його почуття гумору. Він залюбки кепкував, найперше з самого себе, і робив це наскільки влучно, що все ставало одразу зрозумілим. Його жарти були позбавлені навіть тіні образи чи приниження, бо все, що цікавило Артура у спілкуванні з людьми, це піднести

на дусі та підняти хороший настрій тим, у присутності кого він знаходився. Артур любив бути в компанії однодумців та колег, цінував кожного, хто був в орбіті його руху і діяльності.

Ще одна риса Артура це безкорисливість у допомозі іншим, зокрема молоді, дітям, і друзям. Якщо десь-колись йому і вдавалося щось роздобути, то це все було одразу реінвестовано у волонтерську діяльність та формацію молоді, Артур не збирав собі скарбів на землі, для нього скарбом було бачити щасливих дітей і молодь, якими він тішився як мала дитина.

Особливою барвою особи Артура, була також його дипломатична вдача. Часто до Карітасу приїжджали делегації з різних країн і у спілкуванні із людьми, які приїжджали із закордону, Артур справляв особливе враження і творив унікальну атмосферу. Коли він представляв якусь проблему чи вияснював якусь тему, його перейнятість вирішенням того чи іншого питання була наскільки правдива та реальна, що закордонні благодійники отримували внутрішнє беззастережне переконання що на цю чи іншу справу треба знайти фінансування. Зрештою сам факт присутності європейця Артура довгі роки в Україні виступав потужною гарантією того, що треба допомагати...

Окремою дипломатичною рисою Артура була риса вміння будувати відносини з людьми та манера спілкування. Артурові могло багато що не подобатися, але він вмів про це сказати таким чином, щоб зберегти відносини і продовжити спілкування навіть там, де здавалося все втрачено. З ближчими друзями, Артур говорив відверто, з «класичними польськими словечками», які

абсолютно не вульгаризували розмови, а навпаки надавали їй неповторного колориту, в цьому він був неперевершений.

Барва оптимізму Артура також гармонійно вкладається в образ його особи. Цей оптимізм був необхідний і йому самому і тим, що навколо, і Артур про це знав. Сама його присутність часто просто розвіювала песимістичні настрої співрозмовників а коли він ще додавав до цього всього своїх ідей, то будь-яка справа ставала реалістичною до втілення у життя.

Як і кожна земна людина, Артур боявся смерті, але ще більше любив життя. Його бажання бути серед творчих людей, які щось роблять ставало тим локомотивом, який витягав його з дому навіть тоді, коли фізично через різні недуги, йому важко було це робити, зрештою двері його дому були завжди відкриті для кожного хто потребував чи просто хотів з ним поговорити.

Думаю що багато з нас, які знали Артура, багато скористались з його особи і він сам ласкаво на це дозволяв, і це воістину Євангельська річ, адже послужити ближньому закликає нас Господь Ісус Христос, який і сам прийшов на те, щоб послужити.

Дякую тобі друже Артуре за все, ким ти був, і за все, що ти зробив серед нас. Дякую особисто за велику кількість часу і справ, які ти зробив для мене.

Ти вже скінчив свій земний шлях, частину якого, Господь дав нам пройти поруч, і цей шлях ти прожив так, як казала Свята Мати Тереза: «Віддай світу найкраще, що маєш і натомість одержиш жорстокий удар... і все ж, віддай світу найкраще, що в тебе є», тому зараз молимося, щоб ти сподобився почути слова нашого Господа:

«Ходіть, благословенні Отця мого, візьміть у спадщину царство, що було приготоване вам від створення світу. Бо я голодував, і ви дали мені їсти; мав спрагу, і ви мене напоїли; чужинцем був, і ви мене прийняли; нагий, і ви мене одягли; хворий, і ви навідались до мене; у тюрмі був, і ви прийшли до мене» (Євангеліє від Матея 25, 24-36).

З поминальною молитвою та світлою пам'яттю,

о. Роман Федько

KOCHAŁ PRAWDZIWIE OBIE SWOJE OJCZYZNY – POLSKĘ I UKRAINĘ

Artur Deska... poznałem Go w 2015 roku – najpierw był to kontakt za pośrednictwem komunikatorów, mediów społecznościowych i telefoniczny. W 2016 roku Monika Andruszewska – polska dziennikarka sercem związana z Ukrainą, skłoniła mnie do wizyty w Drohobyczu, poznania Artura osobiście i współpracy. I tak się zaczęło. Artur pomagał miejscowej młodzieży, załatwiał stypendia, zwolnienie z czesnego i możliwość studiowania w Polsce. Pomagał młodzieży nie tylko z Drohobycza, miał podopiecznych z Awdijewki, Melitopola, Mariupola i wielu innych miejsc w Ukrainie. Wierzył, że jeśli ukraińskiej młodzieży umożliwi się poznanie takiego kraju jakim jest Polska, to po powrocie, po studiach ta młodzież przekształci Ukrainę w kraj spokojny i bogaty. Z niesamowitym zacięciem organizował również wakacje ukraińskich dzieci w Polsce, kilkukrotnie również u mnie. Był bardzo zaangażowany w pomoc społeczności krymsko-tatarskiej, która po ucieczce z Krymu znalazła spokój w Drohobyczu. Jak wielka jest jego determinacja przekonałem się w 2017 roku, kiedy udało się nam zorganizować wspólnie z Jose Turczykiem punkt dystrybucji żywności w przyfrontowej Awdijewce, a zaraz po tym zrealizować bardzo wyczerpujący projekt

dystrybucji bardzo dużej ilości leków do szpitali przeciwgruźliczych. Opanowaniem logistyki zajmował się Artur, pracy było ogrom, a jego mieszkanie służyło za centrum dowodzenia. Leki trafiły do 99 ukraińskich szpitali. Od 2016 roku do chwili obecnej – dzięki Arturowi – drohobyccy Bonifratrzy dostają od nas wsparcie, umożliwiające finansowanie leków i żywności przedstawicielom drohobyckiej Polonii, Ukraińcom w trudnej sytuacji materialnej, uchodźcom, Tatarom... ta pomoc trwa do dzisiaj. Artur nie dbał o własne zdrowie. Jedyne raz, w 2018 roku udało mi się namówić Go do wizyty u mnie i do zgody na umieszczenie się na oddziale kardiologicznym szpitala w Gorlicach, gdzie «ustawiono» mu ciśnienie po kompleksowych badaniach. Lekarka prowadząca twierdziła, że ma zadziwiająco mocne serce... Musiał takie mieć, gdyż kochał prawdziwie obie swoje ojczyzny – Polskę i Ukrainę. Bardzo jest Go brak...

Artur Niemczyk

ТОЙ ХТО ЛЮБИВ ЛЮДЕЙ

Досі здається, що прийде день і несподівано задзвонить телефон, і з того боку, пролунає його фірмовим польським акцентом, неодмінне – Артур говорить! Що робиш? Ану давай бери свою дупу, і їдь до мене, справа є, треба переговорити.

З того часу, як ми познайомилися, минуло майже 20 років, а так ніби вчора, перед очима Артур з тоді ще чорною довгою кудлатою бородою, примруживши очі поправляє на грудях арафатку посміхаючись у вуса, каже: «Не бійся, підходи, я не людоїд, я не кусаюся».

Мене хтось, а хто, не пригадаю вже, познайомив з Артуром, в старому ще Карітасі. Я вірю в те, що такі люди як Артур, з'являються в тяжкі часи там, де вони найбільш потрібні. Боже провидіння, не інакше. Артур був доброю людиною, і встиг зробити багато добрих справ. Чим довше Артур жив серед нас, тим більше портретів з'являлося на стіні над його ліжком. Жодна дошка пошани на світі, не зрівняється для мене, зі стіною з фотографіями в скромній квартирі на вулиці Самбірській, де мешкав Артур. Пишаюся тим, що і мені знайшлося місце на тій стіні під якою спав наш Артур.

Бувало сидимо в нього, сам не розумію, як так, мова зайшла, про радянські танкові дивізії часів другої світової, Артур захоплено розповідає про те, чим відрізняється гармата одного танка від гармати іншого, а я слухаю, і роздивляюся ті портрети позаду нього. Артур пишався іншими людьми, він був з тих, хто хвалився не собою, а кимось. Він любив людей, помагав людям, і мав рідкісну в наш час чесноту, Артур був людяним. Я знав Артура пів свого життя, і фактично усе своє доросле життя, вже пишучи цей текст, зрозумів, що познайомився з ним тоді, коли Артуру було трохи за сорок, тобто стільки ж як мені сьогодні. В такому віці Артур повністю присвятив себе служінню іншим. Підставляв плече, хоч сам часами ледве міг ходити. Віддавав останнє, в прямому сенсі, останнє, що мав. Його двері були завжди відчинені, як і його серце.

При кожній довшій розмові, Артур неодмінно згадував свого приятеля Хосе. Мабуть, уся немаленька бібліотека Артура в його помешканні на Самбірській, не вмістила б на своїх сторінках усе, що пережили ті двоє. Хто з них був Доном Кіхотом, а хто Санчо Пансою в нашому рідному і непростому Дрогобичі? Мабуть, про це колись напишуть окрему книгу.

Знаю одне, я ніколи не забуду день, коли Ти Артуре помер. В той день, 29 липня, у нас з дружиною народився син. Наші доньки Софія і Тереза, знали Тебе і любили, на жаль Лаврентій не встиг познайомитися з Тобою, чи то Ти не встиг з ним, словом я йому про Тебе розкажу, яким Ти був, і яким залишився в нашій пам'яті. Великий син польського народу і наш рідний брат усіх, кому ти

простягнув руку допомоги: чи то українці, чи кримські татари, кожному хто мав честь Тебе знати. Я розкажу про Тебе синові, Ти головне не переживай, бо я впевнений, що Ти й на тамтому світі за нас усіх переживаєш. Спочивай друже...

P. S.

Тут, від Тебе мав би бути якийсь жарт, бо Ти любив жартувати...

Андрій Юркевич

АРТУР ДЕСКА СЛУЖИВ ЛЮДЯМ І БОГУ

Так сталося, що я був останнім, хто взяв інтерв'ю в Артура Дески. Через декілька днів він відійшов у Вічність.Повністю прочитати це інтерв'ю можна на моїй сторінці у Фейсбуці з продовженням у коментарях: https://www.facebook.com/share/p/15x5JfedZy/.

У тій розмові ми зачепили декілька тем, серед них було ставлення Артура Дески до так званої «волинської різанини» і до того, хто може брати участь у виборах. Що стосується першої теми, то Артур Деска був переконаний, що по «волинській різанині» має бути створений міжнародний трибунал, щось на зразок Нюрнберга, де судили нацистських злочинців. При цьому він не вважав об'єктивними підходи ні українських, ні польських науковців, а тим більше політиків, які на цій трагедії заробляють голоси виборців.

Артур Деска стверджував, що комуністи (і не лише радянські, а й польські) навчили поляків, що у «волинській різанині» винні ОУН і УПА. Саме з тих часів тягнеться упереджене ставлення до бандерівців у сучасній Польщі.

На думку Артура Дески, ні політики, ні науковці (за винятком окремих) не мають бажання вивчити тему. Тому потрібний міжнародний трибунал, де би судді чітко ставили питання, що стосуються цієї дражливої теми, а історики, слідчі, прокурори, посилаючись

виключно на факти, давали такі ж чіткі відповіді, а не виходили зі своїх суб'єктивних уявлень і суджень. В інтерв'ю він показав конкретний механізм, як би це мало відбуватися.

Артур Деска став редактором книжки про «волинську різанину» українського науковця Богдана Гудя, яку видали в Польщі польською мовою. Він сумнівався, що її перекладуть українською, хоча історик розставив правильні акценти.

Щодо другої теми, то Артур Деска вважав, що у світі існує криза демократії. Насамперед вона виявляє себе у голосуванні. На його думку, не всі мають право вкидати бюлетені, а лише ті, хто довів, що в праві брати участь у демократичному процесі. Прочитайте в інтерв'ю, що він конкретно мав на увазі, щоб зрозуміти глибину думки цієї неперсічної особистості.Ми й досі, мабуть, не усвідомили, який великий чоловік жив поруч з нами.

За словами Артура Дески, він допоміг українській армії десь на вісім мільйонів євро, починаючи з 2014-го року і до останніх днів життя. А скільком українським дітям він допоміг здобути вищу освіту в Польщі.

Я багато спілкувався з Артуром Дескою ще з тих часів, коли він працював у дрогобицькому «Карітасі». Жалкую, що всього цього не записав і не опублікував...

Артура Деску шанують уже після смерті насамперед за його людяність. І це справді так. Але ми втратили також великого науковця і філософа. Ви це зрозумієте, прочитавши інтерв'ю. Нам ще слід осмислити його життєвий подвиг.

Анатолій Власюк

І повиходять ті, що чинили добро, на воскресіння життя, а котрі зло чинили, на воскресіння Суду
Івана 5:29

Ми згадуємо життя Артура Дески як приклад жертовності в боротьбі зі злом. Артур виконував місію допомоги ближньому, а його серце було наповнене християнської любові до всіх, і тих хто старався жити за євангельським життям і тим хто віддалявся.

В цьому його була відмінність від інших. Не шукав він легких шляхів, не боявся висловлювати свою незгоду сильним світу цього, висловлював свою позицію своєю повсякденною працею.

З Артуром я познайомився 15 років тому, в поїздці до Польщі, на яку мене запросив мій шкільний вчитель і товариш по життю Хосе Йосипович Турчик. Ми неодноразово після цієї поїздки брали участь в багатьох благодійних проектах.

Відвідуючи нашу парафію Святої Трійці м. Самбір Артур завжди знаходив час, щоб зустрічатися з дітьми, які потребують допомоги.За свою жертовність отримав церковну нагороду Православної Церкви України з рук керуючого Дрогобицько-Самбірської єпархії Архієпископа Якова.

При спільних зустрічах на благодійних проектах часто зустрічався з секретарем єпархіального управління отцем Андрієм Безушко.

о. Микола Юзич

СВІТЛОЇ ПАМ’ЯТІ ДРУГА

Артур. Пан Артур. Друг Артур. Я так і не змогла казати до нього на «ти», зверталась через «ви», що трохи його нервувало.

Ми познайомились наприкінці 13-го-на початку 14-го – в часі Майдану, Революції Гідності. Цей поважний дядечко запропонував дружбу і, побачивши первинно осторогу, запевнив, що хвилююсь дарма, ми всі йому як «дзєці».

Далі були повідомлення і дзвінки – щодо ВПО з Криму, щодо кевларових касок, щодо автівок. Для фронту…

Були теплі зустрічі і глибокі розмови. З його затишної квартирки на Самбірській, мені здається, ніхто не йшов не нагодованим і не насиченим тезами для роздумів та ідеями.

Завжди якась смачна їжа, багато книг. І Зараза, Холєра та Радіація. Це були його улюблені коти з такими кумедними іменами. Коти жили з паном Артуром аж поки зі здоров’ям йому не стало геть зле…

Великий друг України, друг кожного, хто його знав. Людина великого серця і великої дії заради інших.

Ми записали кілька інтерв’ю. Але ще більше залишилось не записаним. Просто глибокими розмовами за горням запашної кави.

В останні роки спілкувались менше, про що тепер часто шкодую. Робота, обов’язки, часу бракувало… Дурниці все це. «Часу

бракує» – це коли людини вже нема. А тоді.. Що мені заважало знайти бодай годину в місяць тоді? Якби то зналося що друг Артур піде так швидко…

І хай так не на довго, та вдячна долі, що подарувала мені нагоду знати друга Артура – шляхетного, жертовного, щирого, з гострим розумом і неабияким почуттям гумору. Нехай на небі йому буде м’яко. Світла пам’ять, Друже!

Марія Кульчицька

АРТУР ДЕСКА – ЛЮДИНА,
ЯКА ЗАЛИШИЛА В НАШОМУ СЕРЦІ ГЛИБОКИЙ СЛІД

Його діяльність як голови центру волонтаріату була не просто роботою, а справжнім покликанням.

Він не лише організовував допомогу тим хто її потребував але й надихав молодь на добрі справи, давав їм путівку в життя.

Він був справжнім наставником для багатьох молодих людей. Умів розглядіти потенціал у кожному, підтримати та розкрити таланти.

Його настанови та поради стали дороговказом для багатьох, хто прагнув зробити світ кращим. Під його керівництвом центр волонтаріату став місцем, де молодь могла реалізувати свої ідеї та зробити реальний внесок у життя суспільства.

Він створив атмосферу довіри та взаємопідтримки, де кожний відчував себе цінним та потрібним. Артур був не лише організатором але й другом, порадником та натхненником. Його щирість, доброта та відданість справі назавжди залишаться в пам'яті тих, кому пощастило з ним бути і працювати.

о. Олег Бісик та Мар'яна Бісик

МОНУМЕНТАЛЬНИЙ ДЕСКА!

Артур Деска – скеля, мур і., буркотун, яких мало! Артур, який міг подзвонити у будь-який час доби і спитати, – «*Чи ти добре сидиш, лайдаку?! Знаю, що ні, бо тобі муляє! Бо ти мене маєш в дупі, а я тобі дзвоню, абис забрав ті бути, що у мене в хаті складені у три стіни, що пройти межи ними не годен! Лайдаку, ти маєш совість?! Йди та бери і роздай – людям треба!!!!!*»

Артур був тут ще з тих благословенних часів, коли не було війни. Ми й забули, що так колись було. Артур пам'ятав. Він нас всіх пам'ятав. Які ми були і ким ми стали. Одягли мундири і взяли зброю. Ми змінились. Артур лишався тим самим – Пан-що-Поможе. Артур. Скеля. Мур.

Він був вражаючим. Досконала ерудиція, логіка і тонке – навіть, витончене! – почуття гумору. З ним можна було сидіти за кавою, у його затишній квартирі годинами, не втомлюючись розмовляти про все на світі і ще трішки – про справи... Якось так само виходило, що, де б не мешкав Артур, там було затишно. Він умів творити світ навколо себе, як гармонію речей і подій, людей і думок. Дивовижно, як вигадливо сплітались Артурові справи з долями людей, які наповнювали його життя і життя яких окрилював він.

Це ж не просто про допомогу, яку Артур давав і творив тисячам і тисячам людей. Це – про суть кожного його дня, яка була сповнена величчю малих справ для «малих» людей. Велич Артура була в тому, що так багато «малого» для «малих», як цеглини, склали йому постамент, який мав би дістати до Неба. Бо – щодня і без перерви.

Такі горять рівно і довго, не вибухаючи іскрами та полум'ям в небо, а світячи тепло і ясно. Парадоксальна невгасима свічка посеред лютої вітряної шарпанини сучасного світу. Хтось би сказав – ліхтарик, а воно більше – маяк. Він-бо не просто світив, він ще й вказував шлях, куди тобі краще піти. Саме вказував. Не тягнув і не штовхав – його досконале відчуття свободи не могло йому дозволити примушувати людей, навіть, до добра. Він міг тільки показати сам і повести за собою. І світити, щоб бачили, перш за все, себе.

Володимир Бараняк (Шершень)

CZŁOWIEK O WIELKIM SERCU

Artur Deska - Czlowiek o wielkim sercu, Człowiek – orkiestra i to nie taka od świątecznej pomocy, która gra raz w roku, ale codzienna. Poznaliśmy się przez internet, mieliśmy wspólnych znajomych, podobne zainteresowania (historia, Kresy Wschodnie), a przede wszystkim akcje humanitarne. Pierwszy raz odwiedziłem Artura jadąc na wschodni front.Od pierwszych słów powitania, uścisku dłoni, wyczułem bratnią duszę.Obaj poczuliśmy, ze nadajemy na tych samych falach.Zawsze mi przypominał, ze jego dom zawsze otwarty dla mnie. Ja przekornie odpowiadałem przecież Arturze nie masz kluczy i nigdy go nie zamykasz. Zaraził mnie miłością do Tatarów Krymskich, a później do Drohobycza i okolic. Prosił, abym zanim odejdzie pomagać św Piotrowi, zrobił mu wycieczkę po okolicy. Mimo,że miał problemy z poruszaniem to serce zawsze ochotne do działania.

Zapoznał mnie ze swoimi znajomymi, przyjaciółmi, bo jak mawiał w łańcuchu pomocy nie moze być przerwy. Pamiętaj, mówił do mnie cytujac T. Różewicza „Bo kazdy z nas chce dotknąć pomocnej ręki drugiego człowieka."

Max Ciszek

АРТУР ДЕСКА – ЛЕГЕНДА, ЯКИЙ ЖИВ СЕРЕД НАС

Його ім'я й досі відлунює з серцях тих, хто мав щастя знати Артура. Друг, наставник, опора, батько. Його дім був не просто місцем проживання – він був прихистком, теплим світлом для тих, хто шукав розуміння та підтримки. Двері Артура квартири завжди були відчинені, як і його серце.

Якщо ти заходив до пана Артура, тебе неодмінно чекала тарілка теплого «супчика» і розмова, що зігрівала не менше за їжу. В ці моменти здавалося, що всі негаразди лишаються за порогом. Він був для нас учителем. Якісна музика, класичне кіно, цікаві книги – пан Артур відкривав перед нами світ у всій його глибині.

Найяскравішим спогадом для мене є Різдво. В ці дні його квартира ставала місцем зустрічі для волонтерів, друзів, знайомих. Ми разом готували страви, прикрашали оселю, йшли до костелу та багато розмовляли. Пан Артур віддавав себе сповна, прагнучи подарувати кожному хоча б декілька миттєвостей тепла та радості.

Він мав незламний характер, Людина честі, людина слова. Артур зробив величезний внесок у зміцненні відносин між Україною та Польщею, бо, як він сам казав, мав дві батьківщини, за які йому боліло серце. Навіть попри хвороби, він боровся до останнього: був учасником Революції Гідності та допомагав із

гуманітарними вантажами від початку російсько-української війни. «Я буду битись разом із вами до кінця», – ці його слова назавжди залишаться в пам'яті.

Артур Деска залишив нам безцінний спадок – свою доброту, турботу, любов до життя. Він завжди знаходив потрібні слова, робив чудові фото, радів нашим успіхам, а головне – об'єднував нас. Він хотів, щоб навіть коли його не стане, ми продовжували підтримувати одне одного.

Ми пам'ятаємо і дякуємо за усе добро, яке він нам дав. Світла пам'ять найкращому другу України – Артуру Десці.

Ірина Марків, волонтер

РЕФЛЕКСІЯ ПРО ПАНА АРТУРА

Світ сповнений зустрічей, які залишають слід у нашому серці та змінюють наше життя. Одна з таких знакових зустрічей у моєму житті відбулася на фестивалі «Велика Гаївка» у Дрогобичі. Тоді ми, діти зі сходу України, приїхали на цей фестиваль, і саме там я вперше познайомилася з паном Артуром. Це була зустріч, яка вплинула на моє майбутнє більше, ніж я могла уявити.

У 2018 році пан Артур зорганізував проект, завдяки якому я та моя подруга отримали можливість навчатися у Польщі. Для мене ця можливість стала справжнім подарунком долі. Освіта за кордоном відкрила для мене нові перспективи, розширила світогляд і стала трампліном до успішного майбутнього у Європі. Я завжди мріяла про якісну освіту, яка дасть мені знання, навички та впевненість у завтрашньому дні. Саме завдяки цьому проекту я змогла втілити свою мрію в реальність.

Навчання у Польщі дало мені не лише академічні знання, а й цінний життєвий досвід. Я навчалася на Міжнародних відносинах у Університеті імені Адама Міцкевича в Познані. Я навчилася бути самостійною, відповідальною та відкритою до нових викликів. Спілкування з людьми з різних країн, інтеграція у європейське суспільство, нові можливості для професійного зростання – усе це стало для

мене реальністю завдяки цій програмі. Я відчула, що світ набагато ширший, ніж здавалося раніше, і що немає нічого неможливого, якщо наполегливо працювати та мати підтримку небайдужих людей.

Пан Артур був дуже начитаною людиною, яка вміла не лише ділитися знаннями, а й навчав критичному мисленню. Його поради та роздуми допомагали мені краще розуміти світ і аналізувати різні ситуації. Він завжди жив за принципом любові до ближнього, що робило його особливою людиною, яка надихала багатьох. Крім того, він був чудовим кухарем – його страви завжди мали особливий смак. Я ніколи не забуду борщ, який він готував, адже він був справжнім витвором кулінарного мистецтва.

Я безмежно вдячна пану Артуру за його доброту, щедрість і бажання допомагати молоді. Його зусилля та ініціативи змінили життя багатьох людей, даючи їм шанс на краще майбутнє.

Завдяки таким людям, як він, світ став добрішим, а мрії здійснились. Я завжди буду пам'ятати цю можливість і цінувати кожен день, проведений у навчанні та саморозвитку.

Сьогодні я впевнена, що мій шлях у Європі тільки починається. Завдяки отриманій освіті я маю шанс побудувати успішну кар'єру, знайти своє місце у сучасному світі та зробити внесок у розвиток суспільства. Цей досвід надихає мене допомагати іншим, ділитися знаннями та підтримувати тих, хто теж мріє про великі досягнення.

Я буду завжди вдячна пану Артуру за його підтримку, віру в молодь та можливість навчатися за кордоном. Це був мій шанс, і я зроблю все, щоб його виправдати та реалізувати свої мрії!

Аріна Дробязко, волонтер

ПАН АРТУР, ЯКИЙ ЗАЛИШИВ НАЗАВЖДИ СЛІД У НАШОМУ ЖИТТІ

Є люди, які залишають у нашому житті слід назавжди. Пан Артур був саме такою людиною. Людиною з великим серцем, щирим, світлим, з неймовірною добротою і безмежною відданістю тим, хто потребував підтримки.

Я познайомилася з ним, коли мені було 13 років. Пан Артур був невід'ємною частиною мого життя. Саме він відкрив для мене світ волонтерства та Карітасу. Завдяки йому я познайомилася з волонтерами з різних країн, зокрема з Польщі, і мала можливість взяти участь у молодіжному обміні EVS (Європейська волонтерська служба). Той рік став одним із найцінніших у моєму житті – роком відкриттів, зростання та усвідомлення, як багато можна змінити, навіть роблячи, здавалося б, невеликі речі.

Пан Артур був для мене не просто наставником – він був як рідний батько. Його турбота, мудрість і гумор завжди створювали відчуття дому, де б ми не були. Я з теплотою згадую наші поїздки в Довге Гірське – стареньке, але таке дороге серцю селище; стару хатину на горбі, наповнену розмовами й сміхом. Наші вечори в його гостинній оселі, де він навчав нас із дівчатами варити борщ (на свій особливий лад) та купу інших страв, залишаться в пам'яті назавжди.

Він не просто допомагав іншим, він цим жив...

Я вдячна долі за зустріч з цією Великою людиною. Вдячна пану Артуру за добре слово, за турботу, за шанс у житті, за чудовий приклад, за те, що вірив у нас, за те, що вірив в людей, і ніколи не очікував нічого натомість.

Його вже немає, але світло, яке він залишив, продовжує жити. У справах, які він почав, у тих, кого він підтримав, у мені.

Дякую Вам, пане Артуре. Ви назавжди в наших серцях.

Вероніка Лочуняк (Маре), волонтер

ОДНА З НАЙДОРОЖЧИХ ЛЮДЕЙ В МОЄМУ ЖИТТІ

Одним з найдорожчих людей в моєму житті – Артур Деска. Ми познайомились ще у 2011 році, і саме він першим провів зі мною рекрутаційну розмову в Карітасі УГКЦ у Дрогобичі. Завдяки йому я отримала свої перші знання в адміністративній сфері та навчилась вести секретаріат.

Артур не просто допоміг мені професійно стати на ноги, а й відіграв важливу роль у моєму житті. Саме він підтримав мене в отриманні першої візи, а також довірив мені надзвичайно відповідальне завдання – супроводжувати 50 дітей в табір до Польщі. Його довіра багато значила для мене, і я завжди буду йому вдячна за це.

Його мудрість і доброта залишила слід в моєму серці.

Для мене Артур Деска був і залишається Великою та Мудрою Людиною.

Неля Дудяк, волонтер

ПОЛЯК НЕРОЗРИВНО ПОВ'ЯЗАНИЙ З УКРАЇНОЮ

Пан Артур – це людина з великим серцем і справжнім почуттям обов'язку. Хоча він був поляком він довгий час жив в Україні, Дрогобичі, і тому його душа нерозривно пов'язана з Україною. Він не просто спостерігав за подіями, а став тим, хто допомагав, хто не залишався осторонь в скрутні часи.

Наше знайомство відбулось після повномасштабного вторгнення, завдяки Володі Бараняку, коли ми приїхали забирати допомогу. Відтоді я бачив наскільки пан Артур відданий добрим справам. Він завжди допомагав і тим, хто потребував підтримки і нашим військовим, які боронять Україну.

Його вчинки – це не просто благодійність, а прояв справжньої людяності та співчуття.

Такі люди, як пан Артур роблять світ кращим, і їхня доброта залишає слід у серцях тих, кому він допоміг.

Олег Слець, військовий волонтер

ЙОГО УРОКИ ЗАЛИШИЛИСЬ З НАМИ НА ВСЕ ЖИТТЯ

Є люди які з'являються в нашому житті і залишають слід не лише в пам'яті, а і у серці. Вони не просто дають знання – вони формують світогляд, передають цінності, які стають частиною нас. Однією такою людиною був для мене пан Артур. Він не просто розповідав, що таке волонтерство – він жив цим і навчав нас робити так само.

Коли ми були ще підлітками 13-14 річними дітьми, він терпляче пояснював, що таке справжня допомога, чому важливо бути людьми і підтримувати один одного. Він не нав'язував своєї думки, а давав нам свободу вибору. Але водночас показував приклад як можна робити добро просто так, без очікування вигоди чи похвали.

Його уроки залишились з нами на все життя. Ми виросли, світ змінився але те, що було закладено тоді не втратило своєї цінності. Сьогодні, коли ми стикаємось з новими викликами, з болем і труднощами, коли бачимо страждання і несправедливість ми розуміємо волонтерство – це не просто дія, це частина нашої сутності.

Завдяки пану Артуру ми не боїмося їхати у найскладніші місця, допомагати тим хто цього потребує. Ми знаємо, що це наш обов'язок – бути там де потрібна підтримка, де чекають руку допомоги.

Ці слова – не просто вдячність. Це нагадування про те, як важливо мати поруч таких наставників, які можуть навчати не лише знаннями, а й життєвим цінностям. І велика подяка пану Артуру за те, що він став для нас таким вчителем.

Божена, волонтер

ВЕЛИКИЙ ПОЛЬСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ

Якби треба було назвати одну людину з найбільшим серцем – я б точно назвала його. Великий польський українець, великий за масштабами духу, добра і милосердя.

Знайомство з паном Артуром внесло фундаментальну роль у формування моєї особистості. Будучи 12 річною дитиною мені пощастило бути у місці, де з'явився він – добрий, усміхнений, великий поляк з валізою солодощів. Він вмить згуртував навколо себе молодь та навчив нас бути жертовними ще тоді, коли волонтерство як процес ще не було менйстрімом в Україні. Він точно мав чари – адже навколо нього завжди гуртувались фантастичні, самобутні, небайдужі та амбіційні люди. Різні, інколи настільки, що диву даєшся – як вони сидять за одним столом. Але Артур об'єднував усіх спільною метою – чи то допомогою знедоленим дітям, чи саморозвитку чи просто відпочинку у прекрасній компанії.

Неможливо описати і навіть згадати усі прекрасні моменти, які я переживала, завдячуючи присутності Артура у моєму житті. Чудесні відпочинки у селі Довге Гірське – де ми усі ставали сім'єю, вчились допомагати та приймати допомогу, бачили приклад саможертовності для інших від Артура і надихались цим.

Він ніколи нікого не критикував. І як це цінно було, будучи підлітком, студенткою, а потім маючи вже свою сім'ю – знати, що є людина, до якої можна приїхати, вилити свої болі та переживання, поділитись успіхами та невдачами і точно знати, що тебе тут не осудять, а тільки по-батьківськи направлять, похвалять, потішаться з тобою.

Я прийшла до Артура дитиною, а згодом приводила до нього вже своїх дітей – і він любив нас усіх, як своїх, рідних. Було багато цікавих розмов, переглянуто багато пізнавальних фільмів, переслухано багато справжньої музики – бо таку різносторонню особистість як пан Артур – важко зустріти двічі у житті.

У нього була важлива, але важка місія у житті – безкорисливо нести добро у жахливому несправедливому світі. І я вдячна долі, що мала можливість бути дотичною до цієї місії. Для мене – людина-епоха, другий тато, наймудріший наставник та приклад великого милосердя – дорогий пан Артур.

Бурій

ХОТІВ ПРИХИЛИТИ НЕБО УСІМ

З паном Артуром мене познайомив Карітас. У січні 2023 року я тільки прийшла на роботу, і у мене випала нагода відвідати Артура вдома. Як виявилось, його будинок був сусіднім мого будинку. І зав'язалася у нас справжня дружба. Мої діти – Софія, Мар'яна та Оля також познайомились з паном Артуром. Дівчата були дуже захоплені від знайомства з ним. Цей дивовижний чоловік вмів розташувати до себе як дорослих, так і дітей.

Пан Артур не робив різниці між дітьми: однаково приймав у себе як потребуючих, так і дітей у достатку. Наприклад, мої діти не мали потреби у їжі чи солодощах, але цей чудовий чоловік завжди пригощав нас смаколиками, і ще, давав з собою дітям цукерки чи фрукти додому. Часто Артур збирав у себе багато дітей і вони разом готували вечерю, потім усі і частували приготовлену їжу. Ці зустрічі були дуже веселими, емоційними – ціла купа позитиву.

Пан Артур був і волонтером для дитячого центру «Разом сильніші» БФ Карітас. Він передавав частенько солодощі для дітей центру. Часто допомагав продуктами чи одягом сім'ям, які були у скруті.

Цей чудовий чоловік хотів прихилити небо усім-усім!

Артур назавжди залишиться у наших серцях. З теплотою згадуємо його та усі його великі – добрі справи.

Ірина Багрій, волонтер

НЕЗАБУТНІЙ АРТУРЕ, БУДЕМО ТЕБЕ ДОСТОЙНІ

Не знала, чи мені варто писати до цієї книги, адже розповідати, що Артур Деска повпливав на кілька поколінь на Львівщині, виховуючи зовсім юних дівчат і хлопців (а через них впливаючи і на їхніх дітей), підтримуючи людей середнього та старшого віку – це вже очевидність і про це всі тут напишуть. Але вночі, коли я дізналася про творення цієї книги, Артур мені приснився. І я зрозуміла, що потрібно написати. Для нього.

З Артуром я маю свої незабутні спогади (як він знайшов мене на фейсбуці, адже він відшукував творчих юних людей системно), як він завалився на мою роботу у Львові, великий і бородатий, як Санта Клаус (тоді він був ще повен сил), як проводив співбесіди моїх кавалерів (і завжди казав, коли я відходила: «Якщо скривдиш – будеш мати справу зі мною»; я вже пізніше про це дізналася), як навчав готувати, фотографувати і дав свій професійний фотоапарат мені, зовсім юній в Іспанію, де я робила свої перші фото. Яку вмикав вишукану музику, які готував для нас суші, застеляв ошатну скатертину, запалював свічки, показував нам, дітям з бідних, часто неблагополучних родин, що таке затишок, культура, повага. І ми виросли – інтелігентні, добрі. Бо ми – вчасно потрапили під його вплив. Таких спогадів безліч і я тримаюся за них.

У книгах та кіно часто бачимо таких людей, але в реальному житті такі персонажі, як Артур рідкісні. Принаймні я такого не зустрічала. Ідеаліст, романтик, талановитий у всьому: добре писав, вишукано готував, чудово фотографував, був ерудитом та інтелектуалом. Він був би блискучим організатором. Мені досі боляче писати оте «був». Мав гарний смак до музики. Це людина-оркестр. Людина, наче з цікавої книги. Людина, як і з оскароносного фільму. Його життя було важке, він страждав і міг посеред ночі написати, що дуже самотній. Я добре усвідомлюю ціну його покликання.

Вибач, що я не приїхала на похорон. Я була в той час на твоїй батьківщині, а ти – на моїй. Я дуже себе звинувачувала, що не змогла зорганізуватись з дитиною та роботами і приїхати попрощатись. Але коли побачила, що перед костелом виставили фотографію, де ти тримаєш мого маленького сина, яку вибрали серед тисячі інших твоїх фото з волонтерами, це був знак – ти не гніваєшся. І ти дуже часто снишся: так і зараз дбаєш про мене.

Того дня, коли тебе не стало на цій землі у мене змаліло серце, ти забрав шматочок його з собою. Твій голос, твій усміх досі в моїй голові.

Артур, останнє прохання яке Ти мені озвучив – просив допомогти із затримкою розвитку сину твоєї волонтерки, адже я дитячий психолог. І останні твої слова до мене були: Ти дякував мені за них. Ти як завжди дбав про своїх дітей до останніх днів. І ми справді твої діти. Будемо Тебе достойні.

Я не знаю, чи я повернуся колись в Україну, але в кожній моїй зйомній квартирі різних міст і країн – там буде твоє фото. А найголовніше, будеш Ти – зі мною. У моєму серці. Цьом.

Світлана Корчагіна, волонтер

ЗМІСТ

Хосе Турчик
КІЛЬКА СЛІВ НА ПОЧАТОК 4

Olga Pawłowska
CZŁOWIEK MOSTÓW
(CZYLI TEN, KTÓRY SZUKAŁ TEGO, CO ŁĄCZY) *9*

Anna Jarocka
WSPOMNIENIE O MOIM BRACIE 12

Ks. Mirosław Łech
MOJE WSPOMNIENIA O ARTURZE 15

Cees van der Rhee, Амстердам
НЕЙМОВІРНИЙ АРТУР! ХАЙ ЗДІЙСНЯТЬСЯ ЙОГО МРІЇ! 17

о. Іван Паньків
ТОЙ, ХТО ПІШОВ ЗА ХРИСТОМ 23

o. Bruno Maria Neumann OH bonifrater
WSPOMNIENIE O ARTURZE DESKA 26

Konstanty Czawaga
TAKICH LUDZI JAK ARTUR ZAWSZE BRAKUJE 30

Професор Богдан Гудь
КІЛЬКА ТЕПЛИХ СЛІВ
ПРО НЕЗАБУТНЬОГО АРТУРА ДЕСКУ 36

о. Ігор Козанкевич, волонтерська спільнота БФ «Карітас СДЄ УГКЦ», Галина Космін, о. Богдан Лехович, Радомира Космін, Уляна Яжик, Яків, Данило, Юлія, Олександра
СПОГАДИ ПРО БРАТА АРТУРА ДЕСКУ
ПРАЦІВНИКІВ ТА СПІЛЬНОТ БФ «КАРІТАС СДЄ УГКЦ»..... 39

Bartosz Kramek
ARTUR DESKA – POLSKI PATRIOTA,
SZEROKIM SPÓJRSENIEM NA ŚWIAT 46

Громада Кримських-татар
ЛЮДИНА З ВЕЛИКИМ ЩИРИМ СЕРЦЕМ 48

Witold Horowski
DZIESIĘĆ POWODÓW,
DLA KTÓRYCH NIGDY NIE ZAPOMNĘ O ARTURZE DESCE 54

Марія Головкевич
АМБАСАДОР ЛЮБОВІ І ДОБРА 59

Лев Скоп
АРТУР ДЕСКА – ОСОБА ЗНАКОВА,
ВАЖЛИВА І ПРЕКРАСНА ЛЮДИНА 62

Piotr, w imieniu Fundacji Czerwony Mak
NASZ PRZYIACIEL I DORADCA..... 66

Микола Кобільник (Енейко)
ПРО ЛЮДИНУ – ГЛИБУ,
ЯКУ ПАМ'ЯТАТИМЕМО ВІЧНО..... 71

Андрій Веселий
ЧУДОТВОРЕЦЬ, ЯКИЙ ТВОРИВ ДИВА 73

Тарас Кучма
ТОЙ, ХТО ТВОРИВ ДЛЯ УКРАЇНИ 75

Орест Каракевич
ФЕНОМЕН АРТУРА ДЕСКИ – ВАРТИЙ ПОВІСТІ 77

о. Роман Федько
СПОМИН ПРО ВЕЛИКОГО ЧОЛОВІКА
З «ВЕЛИКИМ СЕРЦЕМ»..... 81

Artur Niemczyk
KOCHAŁ PRAWDZIWIE OBIE SWOJE OJCZYZNY –
POLSKĘ I UKRAINĘ..... 87

Андрій Юркевич
ТОЙ ХТО ЛЮБИВ ЛЮДЕЙ 89

Анатолій Власюк
АРТУР ДЕСКА СЛУЖИВ ЛЮДЯМ І БОГУ..... 92

о. Микола Юзич
І ПОВИХОДЯТЬ ТІ, ЩО ЧИНИЛИ ДОБРО... ..... *94*

Марія Кульчицька
СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ДРУГА 95

о. Олег Бісик та Мар'яна Бісик
АРТУР ДЕСКА – ЛЮДИНА,
ЯКА ЗАЛИШИЛА В НАШОМУ СЕРЦІ ГЛИБОКИЙ СЛІД..... 97

Володимир Бараняк (Шершень)
МОНУМЕНТАЛЬНИЙ ДЕСКА! 98

Max Ciszek
CZŁOWIEK O WIELKIM SERCU 100

Ірина Марків
АРТУР ДЕСКА – ЛЕГЕНДА, ЯКИЙ ЖИВ СЕРЕД НАС 101

Аріна Дробязко
РЕФЛЕКСІЯ ПРО ПАНА АРТУРА 103

Вероніка Лочуняк (Маре)
ПАН АРТУР, ЯКИЙ ЗАЛИШИВ НАЗАВЖДИ
СЛІД У НАШОМУ ЖИТТІ 105

Неля Дудяк
ОДНА З НАЙДОРОЖЧИХ ЛЮДЕЙ В МОЄМУ ЖИТТІ 107

Олег Слець
ПОЛЯК НЕРОЗРИВНО ПОВ'ЯЗАНИЙ З УКРАЇНОЮ 108

Божена
ЙОГО УРОКИ ЗАЛИШИЛИСЬ З НАМИ НА ВСЕ ЖИТТЯ 109

Бурій
ВЕЛИКИЙ ПОЛЬСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ 111

Ірина Багрій
ХОТІВ ПРИХИЛИТИ НЕБО УСІМ 113

Світлана Корчагіна
НЕЗАБУТНІЙ АРТУРЕ, БУДЕМО ТЕБЕ ДОСТОЙНІ..... 115

Остання поїздка Артура в гори. Село Довге

Київ. Майдан 2014 р. Артур з Левом Скопом

На весіллі своїх вихованців

Діти, яких дуже любив. Артур з Яремою і Тадеєм

Дві рідні душі. Артур з Іриною Турчик

В оточенні улюблених волонтерів

Волонтерська поїздка в Кам’янець-Подільський

Завжди разом і завжди так.
Вихід на гору Небесна сотня. Артур з п.Хосе Турчик

Нагородження Артура відзнакою Львівської обласної ради

У товаристві з єпископом Ярославом Прирізом
та о.Богданом Ляховичем. Назарет, 2023 р.

З єпископом Григорієм Комаром

Артур з міським головою Тарасом Кучмою, о.Олегом Кекошом та єпископом Ярославом Прирізом. м.Дрогобич

Артур з єпископом Мєчиславом Мокшицьким та о.Янем Ніклєм

Після подячної літургії за 20-літню діяльність Артура в Україні.
З друзями біля костелу Святого Вартоломея у Дрогобичі. 2023 р.

Польова літургія. Артур, о.Бруно, брат Лаврентій та волонтери. Село Довге

Біля пам'ятної таблиці Бруно Шульца. Артур з п. Гжегожем Юзефчукем, п.Йосипом Карпінським та п. Ігорем Фецяком. м.Дрогобич

Разом у всьому і завжди. Артур та п.Хосе Турчик

У інтелектуальних дружніх дискусіях.
Артур з п.Мирославом Мариновичем та п.Хосе Турчик

Артур із п.Андрієм Веселим,
який завжди підставляв дружнє плече допомоги

Артур із волонтеркою Аріною в університеті. м.Познань

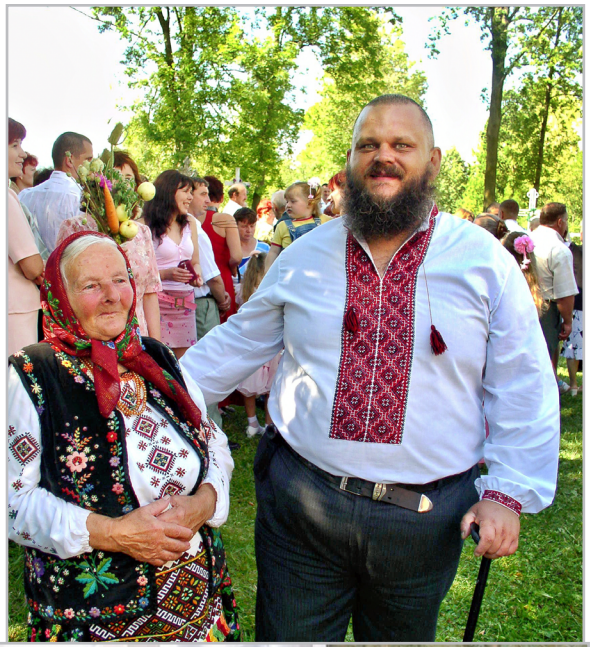

Артур із кримським татарином Джамалом Джамхіровим

Артур із сім'єю Джамала Джамхірова

На 100-літньому ювілеї п.Олени Бутим в с.Довге

Після нагородження Дрогобицькою районною радою. Разом з п.Кесом ван дер Рі, п.Надією Козар та п.Хосе Турчиком

Під час святкування Дня Незалежності Польщі.
У дружньому колі з п.Ольгою Павловською та п.Константином Чавагою.
2023 р.

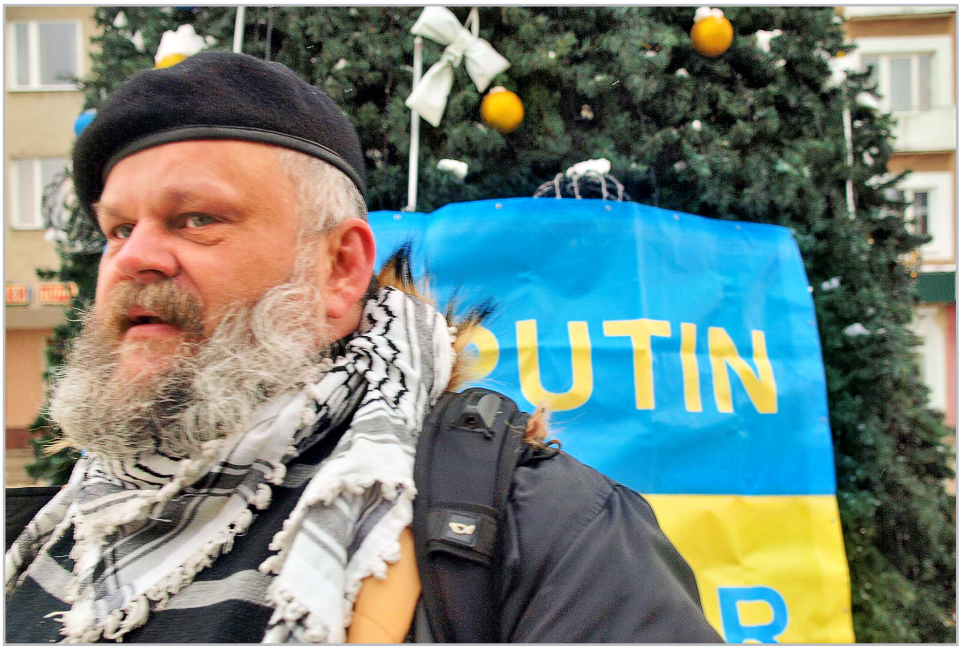
Артур з п.Рафалем Дзєньцьоловскім та п.Орестом Каракевичем

Незабутня зустріч з Русланою

Червоний Мак. Артур з п.Піотрем Марцінковським

На площі Ринок у Дрогобичі.
Учасник протесту проти загарбницької війни Росії

Артур у колі друзів

Артур у колі родини

Артур з батьками

ARTUR DESKA

Misjonarz powołaniem którego była służba ludziom

ЗБІРНИК СТАТЕЙ

Упорядники
Хосе Турчик
Ольга Павловська

Підписано до друку 07.10.2025 р. Папір Munken Pure.
Гарнітура Calibri. Друк цифровий. Тираж 100 прим.

Друк ПП «Коло»
вул. Олега Дяківа, 8, м. Дрогобич, Україна, 82100
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 498 від 20.06.2001
kolodruk@gmail.com

Книга памяті про Артура Деску. Великого Поляка, який залишив глибокий слід у свідомості багатьох людей. Інтелектуал з великим, добрим серцем, боєць за добро та справедливість. Приклад для наслідування поляками та українцями.

Księga Pamięci o Arturze Desce – Wielkim Polaku, który pozostawił trwały i głęboki ślad w świadomości wielu ludzi. Itelektualista o wielkim i szlachetnym sercu, wojownik o dobro i sprawiedliwość. Wzór do naśladownia zarówno dla Polaków, jak i dla Ukraińców.